

od leta 1989

V ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Januar – Marec 2022 | San Floriano del Collio, Gennaio – Marzo 2022

Leto LIV št.1 | Anno LIV nr.1

Pošiljatelj:

S. K. P. D. "F. B. Sedej"

Trg Svobode 6

34070 Števerjan (GO) – ITALIJA

vestnik@sedej.org

Poste Italiane Spa

Spedizione in abbonamento Postale

70% - DCB/Gorizia

Lasten tisk

www.sedej.org

KAZALO

UVODNIK	3
ŠTEVERJAN VAS TRT, VINA... ČEBEL	4
DUHOVNA MISEL – ZNAMENJE KRIŽA	8
ŽALNA SEJA V SPOMIN NA ZVONKOTA SIMČIČA	9
BESEDE DAMJANA KLANJŠČKA NA ŽALNI SEJI	11
INTERVJU Z ZVONKOM SIMČIČEM: CIKLOSTILI, MATRICE IN POŠTA	12
TUDI ZVONKOTA NI VEČ MED NAMI	14
ZAHVALA SORODNIKOV	15
KOLEDOVANJE 2022	16
KMETIJSKA RUBRIKA – POTREBUJEMO VODO	18
MOJA IZKUŠNJA V PRAGI	19
OB 85. OBLETNICI SMRTI LOJZETA BRATUŽA	20
PEVCI PRIPOVEDUJEJO – INTERVJU Z JERICO KOREN	25
POSTAVITEV ZVEZDE REPATICE	26
DELOVANJE MK – OBČNI ZBOR IN PUSTNO RAJANJE	26
KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCI	27
ZGODBA O SVETEM VALENTINU	29
VESTI IZ ŠTEVERJANSKE OBČINSKE HIŠE	31
DOBRE PRAKSE ZA ZAVEDEN IN ZAVESTEN DRUŽBENI VSAKDAN	33
DELOVANJE DRUŠTVA BRIŠKI GRIČ – OD PREŠERNA DO MIMOZE	34
ZIMSKO DELOVANJE MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA	35
ŽELEZO, JOJ, TO ŽELEZO!	35
PIŠI KUKR GOVORIŠ	36
OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO	37
KAJ SE DOGAJA OKOLI NAS	39
MOJ SLADKI KOTIČEK	40
RAZPIS FESTIVALA	44
DAROVI	49
SMRTI	50
ČESTITKE	51
REŠITEV IGRICE	52
IGRICA	53
PASTIRČEK – VPRAŠANJA OB 75. OBLETNICI	54
GLASBENE POTI LOJZETA HLEDETA	55

Opreмили in uredili člani društva »F. B. Sedej«
 Urejanje, lektoriranje in grafično oblikovanje: Stefania Beretta, Petra Ciglic, Costanza Frandolic, Damjan Klanjšček,
 Elija Muzic, Klara Terčič, Martina Valentinčič
 Petra Ciglic in Klara Terčič (glavni urednici)
 Ivan Vogrič (odgovorni urednik)
 Platnica: oblikovanje Petra Ciglic, fotografija Rebeka Bernetič

Če Števerjanskega Vestnika še **ne prejimate**, če ste **zamenjali bivališče in naslov**, ali potrebujete katerokoli informacijo, nas lahko kontaktirate s spodaj navedenimi telefonskimi številkami ali naslovi e-mail, tako da boste lahko še vedno redno prejeli naše glasilo.

Uredništvo Števerjanskega vestnika: vestnik@sedej.org

Petra Ciglic
 342 8945726
ciglic.petra@gmail.com

Jakob Leopoli (blagajničar)
 3280914497
jakob.leopoli@gmail.com

Klara Terčič
 366 1650128
klaratercic@gmail.com

Damjan Klanjšček
 329 7227151
damianklanjscek@gmail.com

UVODNIK

MIMOZE IN PREDSEDNICA, KI JE NI BILO

Costanza Frandolic

Prvi, sramežljivi poskusi pomladi nam vsako leto prinesejo tudi rumene cvetove mimoze, ki jo ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žensk, od možev, fantov, očetov prejemo žene, dekleta in hčerke. Neizbežno vsako leto poslušamo in beremo pozive k spoštovanju, enakosti in marsikateri plemeniti vrednoti. V vsakdanjem življenju pa se položaj žensk kmalu povrne v običajne tire. Vprašanje ni samo, kdo je doma zadolžen za nakupe, kuhanje, pranje, upravljanje hišne ekonomije. Da so premiki v pojmovanju položaja žensk počasni, priča tudi dogajanje na institucionalno najvišji stopnički.

Približno poldrugi mesec pred 8.

marcem smo v Italiji bili priča glasovanju za novega

predsednika republike.

Vsi dosedanji predsedniki so bili moški, naslednjih sedem let se bo predvidoma nadaljeval isti trend. Ali ni žensk, ki bi bile sposobne biti predsednice republike?

Po dogajanju sodeč, problem ni pomanjkanje kandidatke. V raznih fazah glasovanja so na televizijskih oddajah in na časopisju komentatorji na široko razglabljali o spoštovanju vrednih kandidaturah Marte Cartabia, Elisabette Belloni, Emme Bonino, predsednice senata Marie Elisabette Alberti Casellati in še koga. Na koncu pa so liderji

odločilnih strank – vsi moški, kajti edina ženska, Giorgia Meloni, s svojo stranko ni premikala dovolj glasov – odločili, da vdrugič prosijo dosedanjega predsednika za »žrtvovanje« za republiko. Vtis je bil, da sta bili najbolj možni ženski kandidatki – Belloni in Alberti Casellati – le žrtveni jagnji v političnih igrinah, češ »glejte, saj ponujamo žensko kandidatko, pa je ne sprejmejo«. Tudi tokrat so parlamentarci ali, bolje rečeno, njihovi liderji, zamudili priložnost, da pokažejo daljnovidnost in sposobnost velikega koraka naprej.

Ne zato, ker so ženske boljše – vendar zato, ker imajo pravico, tako kot moški, da zastopajo svoje

sodržavljane.

Neprimerno višje

prisotnosti

moških

predstavnikov

v parlamentu

ne pripisujemo

utvaram, da so

moški bolj

primerni, bolj

sposobni, bolj

»naravno« ukrojeni

politiki. Prevlada moških

predstavnikov je znak določene kulturne

naravnosti. Tiste, kjer je 8. marec

priložnost za darovanje mimoze in zahval

ženskam za njihovo »moč« in »edinstvenost«.

Ko pa pride čas, da se izbira odločevalce,

takrat je treba najti kandidata, »ki bo čim bolj

združevalen«. Kajpak, moški.

ŠTEVERJAN VAS TRT, VINA... IN ČEBEL

Petra Ciglic

Znanstveno ime: Medonosna čebela ali *Apis mellifera*

Družina: Apidae

Izvor: verjetno iz Afrike ali Azije

Habitat: po celem planetu

Velikost: navadna čebela delavka meri do 1,5 cm

NAJBOLJ POMEMBNA ŽIVAL NA SVETU

Ko se nam pri delu v vinogradu ali zunaj nasploh približa čebela, smo vedno nekoliko v strahu in jo rajši odženemo, kakor pa da jo poslušamo, kako brenči okrog nas. Prva asociacija, ki nam namreč pade na pamet ob brenčanju, verjetno ni ravno sladki med, temveč najprej pomislimo na strupeno želo. Toda kakor pravi slovenski rek: *»Ne mogle imeti medu bi čebele, če žela strupenega ne bi imele.«* Kljub njihovem neprijetnemu želu pa ne moremo zanikati ključne vloge čebel v našem ekosistemu in naših življenjih.

Veliko se v zadnjih časih govori o tem, da so čebele ogrožene in kako nepopravljivo škodo bi lahko povzročilo njihovo izumrtje. *Royal geographic Society* jih je nedavno razglasila za najpomembnejšo živalsko vrsto na svetu. Kajti po ocenah znanstvenikov naj bi 70% svetovnega kmetijstva bilo odvisno izključno od čebel. Brez trdega dela čebel pri oprraševanju se namreč rastline ne bi mogle razmnoževati. Nedavne študije pa kažejo, kako se populacija čebel v zadnjih nekaj letih tragično zmanjšuje, za kar so najbolj krivi krčenje gozdov, uporaba pesticidov in pomanjkanje cvetja.

ŠTEVERJANSKI ČEBELARJI

Pogovorili smo se z nekaterimi vaščani, ki se ukvarjajo s čebelarstvom. Med čebelarji, ki imajo za sabo večletno izkušnjo, je zagotovo **Remigij Ciglic**. *»Za čebele sem se začel zanimati precej naključno. Ko je sosed umrl, so ostali njegovi panji zapuščeni. Našel sem te panje, ki so bili revni in zanemarjeni. Tako sem se lotil zanje skrbeti, s pomočjo prijatelja iz Doberdoba, saj sem bil še brez nikakršne izkušnje. Takrat se je malo ljudi v vasi ukvarjalo s čebelarstvom. Zelo pa me veseli, da se v zadnjih letih vedno več mladih za to zanima, da se ta navada ne izgubi.«*

Ob vprašanju, kako se je navdušil za čebelarstvo, je dvajsetletni **Bernard Terpin** povedal, da se je v to stroko zaljubil v zadnjem letniku kmetijske višje šole, ko je imel čebelarstvo kot učni predmet. Čebelar je postal točno na dan svojega osemnajstega rojstnega dne,

ko mu je družina podarila prve štiri panje. *»Svet čebel je tako obsežen in zanimiv, da ga lahko celo življenje raziskuješ in študiraš, pa ga nikoli ne boš docela spoznal,«* je povedal Bernard. *»Opažam, da se vedno več mladih navdušuje nad čebelarstvom tudi pri nas.*

Starejši ga morda opuščajo, ker se je res pojavilo veliko bolezni in se je količina dela okrog čebel v zadnjih letih znatno povečala. Naš najmlajši čebelar v vasi je trenutno zagotovo štirinajstletni **Nikolaj Skok**. Mlad, toda nedvomno izkušen čebelar, je najprej začel s tremi družinami, sedaj pa jih ima kar trinajst, eno pa ima še mlajši brat Kristjan, ki se tudi začneja za to zanimati. *»S čebelarstvom sem se začel ukvarjati, ko sem imel le 11 let. Z očetom sva se odpravila v Krmin na srečanje, kjer je bilo govora o tem, kako čebela pozitivno vpliva na sadjarstvo in na vinogradništvo,«* nam je povedal Nikolaj.

ČEBELE IN TRTE

Če na večino žuželk gledamo kot na škodljivca, čebela zagotovo ni med temi. Čebele so zaradi opravevanja pri vseh rastlinah bistvenega pomena in tako tudi pri trti. V zvezi s sadjem in torej tudi z grozdem pa imajo še eno koristno lastnost, po kateri se razlikujejo od drugih podobnih žuželk, npr. os, sršenov ipd. *»Z razliko od ose in predvsem sršena,«* pravi Bernard, *»čebela nima dovolj močnega žela, da bi prebodla lupino grozdnih jagod, oz. pri tem tudi tvega, da bi žela ne mogla izvleči. Zaradi tega čebela ne rani novih jagod, temveč samo izpije sok iz jagod, ki so že predhodno ranjene npr. po toči.«* S tem, da čebele izpijejo sok iz ranjenih jagod, pa pripomorejo k zdravljenju in celjenju le-teh in posledično preprečujejo širjenje bolezni in gnitja.

KATERI SO ANTAGONISTI ČEBEL

»Čebele so vedno imele svoje antagoniste,« pravi Nikolaj *»s časom pa se je stanje poslabšalo zaradi onesnaževanja in porabe pesticidov. Obstaja veliko bolezni kot so npr. ameriška kuga, evropska kuga, poapnela zalega... Glavni nasprotnik čebel pa je varoja.«* Varoja ali *varroa destructor* je zajedavec, ki meri največ do 2 mm in napada medonosne čebele. V Evropo se je iz Indonezije razširila v sedemdesetih letih dvajsetega stoletja zaradi trgovanja s čebelami. Okoli leta 1978 naj bi ta parazitarna pršica prišla tudi v slovenske kraje potom Sovjetske zveze. Parazitska

bolezen, ki jo povzroča varoja, se imenuje varoatoza. Ta bolezen je prisotna skoraj po vsem svetu, izjema sta le Avstralija in Madagaskar. *»Te bolezni na žalost ne moremo totalno preprečiti, lahko pa jo z zdravili precej držimo pod nadzorstvom,«* nam je povedal Nikolaj. Dokončno zdravil, ki bi tega škodljivca popolnoma iztrebilo, še ne obstaja. Najbolj razširjena metoda zdravljenja je kemijska, kjer se v panj na razne načine vloži zdravilo. Ni pa edini način. Vedno bolj se širijo tudi metode naravnega zdravljenja. *»Prav v sklopu svoje teze raziskujem različne možnosti in rezultate ob naravnem zdravljenju in ustavljanju varoje, npr. po principu ti. »blocco della covata« ipd.«* nam je še razkril Bernard.

ČEBELE NA POTI USTAVILI VOJAKI

Za pobiranje medu v Števerjanu čebele sicer nimajo največ možnosti: največ medu nastane po cvetenju akacije in kostanja. Zadnji dve leti pa sta bili precej žalostni z vidika čebelarstva, saj je bilo obdobje, ko cvetita akacija in kostanj, že dve leti zapored deževno. *»Zaradi tega sem se odločil, da bom čebele vozil na pašo,«* je povedal Bernard. Mnogi namreč premikajo panje glede na to, kje in kaj cveti. Premikanje panjev seveda ni najbolj enostavno, treba se je primerno obleči in štartati zgodaj. S tem v zvezi nam je Bernard razkril svojo izkušnjo. *»Ko smo peljali čebele na pašo,«* je povedal *»sicer ne daleč... na Jazbine, smo štartali že ob štirih zjutraj. Vsi smo bili oblečeni v čebelarstvo opremo. Po poti smo srečali vojake. Ko so nas zagledali, so*

seveda pomislili na najslabše in so nas ustavili ter nas do podrobnosti povprašali o tem, kaj počnemo, da smo se morali še na dolgo izgovarjati, da je normalno čebele premikati.«

ZAHTEVA ČEBELARSTVO VELIKO ČASA?

»S čebelami sem se ukvarjal poleg svojega glavnega poklica – vinogradništva. Jemalo mi ni več kot toliko časa, toda sem rad pogosto zahajal k čebelam. In ko sem jih za kak dan zanemaril, se mi je že tožilo po njih,« je povedal Remigij. *»Sedaj mi sicer zdravje ne omogoča več, da bi obiskal svoje panje, pa tudi vid mi ne dopušča, da bi se ukvarjal s čebelami. Vid je namreč pri čebelarstvu zelo pomemben.«* Vsi se več ali manj strinjajo, da čebelarstvo ne zahteva veliko časa, zahteva pa doslednost. Obstajajo seveda nekatera obdobja, ko zahtevajo čebele več pozornosti. To je na primer obdobje od aprila tja do junija, ko čebele rojijo. Tam mora biti čebelar pazljiv, da se mu v panju ne rodi nova matica, saj bi v tem primeru stara matica s svojimi čebelami panj zapustila. Nikolaj pravi, da se mora pri čebelarstvu čebelar prilagoditi čebelam in njihovim ritmom ne pa obratno. Poleg tega spodbuja vse, naj se s to stroko začnejo ukvarjati, toda preudarno, saj čebele niso igrača in jim je treba slediti z doslednostjo. Če se namreč čebele zapusti in zanemarija, lahko te zbolijo in nato škodijo še sosednjim panjem.

KAJ POBIRAJO ŠTEVERJANSKI ČEBELARJI?

Števerjan je ugodno okolje za čebele. *»Škrapiva, ki bi čebelam lahko škodila, so*

sedaj ukinjena,« pravi Bernard in pojasnjuje, da so čebele res ogrožene, zaradi onesnaževanja okolja in vode, ampak hkrati smo z njimi ogroženi predvsem mi, saj se vse, kar čebele poberejo, potem prenese tudi v same čebelje izdelke. Naši čebelarji pobirajo iz svojih panjev večinoma akacijev in kostanjev med. Med uporabljajo predvsem za domačo rabo in pa podarijo prijateljem in svojcem. Čebele pa proizvajajo tudi druge produkte, kot so propolis in matični mleček. Med najbolj nepoznanimi produkti, ki se jih ne tako

pogosto pobira, je tudi cvetni prah, ki ga skrbno pobira in shranjuje mladi Nikolaj Skok. Cvetni prah čebele nabirajo na cvetlicah, ko pa pridejo do panja si ga otresejo z nožic. Na panjih obstaja v ta namen smukalnik z mrežico, tako da pade cvetni prah v košarico, od koder ga čebelar nato lahko pobere. *»Cvetni prah se lahko zaužije kot navaden protein, pomaga proti prehladu, krepi imunski sistem, lase, kožo in nohte. Pomaga tudi pri cirkulaciji in je zdravilen za oči,«* razlaga Nikolaj.

ZANIMIVOSTI:

- **Zakaj osa pri piku ne umre, medtem ko čebela ja?**

To odvisi od tega, kako je sestavljeno njihovo želo. Želo ose je gladko in ga z lahkoto lahko po piku ponovno izvleče iz svoje »žrtve«. Čebelino želo pa je nazobčano, in ko ga želi po piku izvleči, se pogosto pripeti, da je želo tako globoko zarinjeno, da ga čebela ne more izvleči in se slednje odcepi od telesca čebele, ki nato izgubi življenje.

- **Kako hitro leti čebela?**

Čebela leti s hitrostjo 25km/h, na daljše razdalje pa s hitrostjo tudi do 40km/h. S krili mahajo s hitrostjo 250-300 krat na sekundo.

- **Kako vidijo čebele?**

Čebele imajo pet očes. Najbrž mislite, da tako lahko vidijo boljše kot človek in ostale živali. Ni pa ravno tako. Čebele imajo dve veliki očesi ob strani glave, s katerimi vidijo na 360 stopinj. Nato pa imajo še tri dodatne oči, v sredini glave, ki so preprostejše in jim pomagajo pri letenju. Kljub visokemu številu očes, pa vidijo le malo barv, na primer, čebele ne zaznavajo rdeče barve. Lahko pa prepoznajo in si vsaj delno zapomnijo obraze in oblike.

- **Eau de panj**

Vsaka čebelja družina ima svoj značilen vonj. To zato, da čebele hitro

najdejo svoj panj, pa tudi zato, da v svojem panju takoj prepoznajo tujce in jih brez obotavljanja vržejo ven.

- **Ali čebele spijo?**

Čebele spadajo med najbolj delavna bitja na svetu. Kako se pa odpočijejo? S tem, da zadremajo približno 30 sekund. Pri tem so neme na to, kar se dogaja okrog njih. Po "power napu" pa se takoj vrnejo na delo. Starejše čebele si takih počitkov privoščijo več kot mlajše.

Za zaključek, naj pohvalimo vse naše čebelarje, ki si skrbno prizadevajo za še tako pomembno živalsko zvrst, od katere smo vsi odvisni. Upajmo, da bo letošnja letina boljša od prejšnjih in da bo pošteno cvetela akacija.

Naj medi!

*Blagoslovljene in vesele
velikonočne
praznike, Vam iz srca
želijo:*

*Županja Franca Padovan,
vsi občinski sodelavci,
uredništvo Števerjanskega
vestnika, društvo
F.B. Sedej in
vse včlanjene skupine.*

DUHOVNA MISEL - Znamenje križa

*Veliko moraš pretrpeti,
da to spoznanje pridobiš,
kdor hoče živeti, ljubiti,
ta mora poljubiti križ.*

Srečko Kosovel

Župnik Marijan

Verstva poznajo različna znamenja, ki navadno izražajo njihovo bistvo in imajo vlogo prepoznavnosti in pripadnosti. Zato so ta znamenja v verstvih zelo spoštovana, saj pomenijo nekaj svetega. Za islam je to polmesec, za kristjane različnih Cerkev in cerkvenih skupnosti pa križ, ki je vedno, predvsem v postnem času, torej v času od pepelnice do Velikega petka, še posebej v ospredju.

Križ je znamenje Kristusove popolne zvestobe nebeškemu Očetu, česar je bil Oče tako vesel, da je Jezusa obudil od mrtvih. Križ pa je tudi znamenje Kristusove brezmejne in brezpogojne ljubezni do človeštva, do vsakega človeka, vsake ženske in vsakega moškega, otroka in starčka, zdravega in bolnega. "Brez

križa ni ljubezni do bližnjega. Le križ nam daje doumeti, kako nedoumljiva je ljubezen" (Roger Schutz). Pridružitvev Kristusu, njegovi velikonočni skrivnosti, to je njegovega trpljenja, križu, smrti in vstajenju, ne velja le za kristjane, ampak za vse ljudi, ki so dobre volje in ki dopustijo, da v njihovem srcu na neviden način deluje božja milost. Ker je namreč Kristus za vse ljudi umrl in ker je poslednji

človekov poklic v resnici samo eden, odrešenje in večno življenje, smo kristjani prepričani, da lahko Sveti Duh zaradi Kristusovega križa na način, ki je znan samo Bogu, vsem ljudem podarja možnost, da se pridružijo velikonočni skrivnosti in odrešenju.

Zahodna krščanska umetnost, tudi tista preprosta in ljudska, je ustvarila številne različice znamenj križev in trpečih križanih. Na Vzhodu tako v ikonopisju kot v mozaikih bolj prevladuje Pantokrator, zmagoslavni in poveljani Kristus, ki izžareva sijaj vstajenjskega jutra in končne zmage nad zlom. Tudi na Zahodu se je ohranilo nekaj takih upodobitev. Pomislimo na vse bolj tudi pri nas razširjenega Križanega, katerega izvornik je v asiški cerkvi

sv. Klare in je bil nekoč v cerkvi sv. Damijana, kjer je Križani nagovoril Frančiška Asiškega. Seveda pa oba, zahodni in vzhodni križ, sporočata, da je križ simbol in znamenje Kristusove zvestobe Očetu, njegove odrešenjske ljubezni in našega odrešenja. Tako križ na cerkvenem zvoniku kot križ na grobu, križ ob cesti ali križ na steni v stanovanju, križ na škofovih prsah ali križ na

GRŠKI KRIŽ

LATINSKI KRIŽ

KRIŽ SV. ANTONA

PATRIARHOV KRIŽ

STOPNIČASTI
KRIŽ

RUSKI PRAVOSLAVNI
KRIŽ

HI-RO,
MONOGRAMATSKI
KRIŽ

KRIŽ SV. PETRA

PAPEŠKI KRIŽ

verižici okrog vratu preprostega človeka sporoča isto: izpoved vere in znamenje ljubezni, s katero Bog ljubi vse ljudi.

Razumljivo je, da nasprotniki krščanstva znamenje križa težko prenašajo. Znano je, da so bili nekateri križi po drugi svetovni vojni odstranjeni in v zadnjem desetletju spet postavljeni ne samo na Kočevskem, ampak tudi na številnih drugih krajih. Izrecen sovražnik križa in Križanega je okrutni satanizem, ki se iz znamenja križa obredno norčuje, ga preobrača in tako onečašča.

Kristjani se v postnem času še pogosteje ustavimo ob križu. Če je potrebno, ga

obnovimo. Križ nas v postu še posebej vabi k premišljevanju. Križanega, ki nas je na križu zastonjsko ljubil in odrešil, hvaležno častimo zasebno in tudi občestveno predvsem s križevim potom in z molitvijo žalostnega dela rožnega venca.

Križ zato ni znamenje poraza, ampak zmage dobrega nad hudim, največje revolucije v zgodovini človeštva, saj se je takrat zgodila največja sprava človeštva z Bogom in je le prehod k velikonočnemu jutru.

V Števerjanu in na Goriškem se je v dneh ob koncu januarja razširila žalostna vest, da se je za vedno poslovil Zvonko Simčič, aktiven steber vaškega življenja in več let ključni člen pri urejanju Števerjanskega vestnika. Zato mu posvečamo naslednje zapise v hvaležen spomin.

ŽALNA SEJA V SPOMIN NA ZVONKOTA SIMČIČA

KT

V nedeljo, 6. februarja, na dan, ko bi Zvonko praznoval svoj 74. rojstni dan, je v dvorani Sedejevega doma potekala žalna seja v njegov spomin. Večer je uvedla predsednica društva SKPD F.B. Sedej, Ilaria Bergnach, ki je njegov spomin najprej počastila z minuto molka. Predsednica društva se je nanj spomnila kot na »umirjenega človeka z velikim smislom za humor« in dejala, da se Zvonko ni zapisal v naš spomin le z besedami in nazivi, »temveč z dejanji, ki edini pustijo neizbrisno sled na straneh knjige življenja«. Zvonko Simčič je sodeloval pri soustvarjanju in delovanju Števerjanskega vestnika, ter skrbel za izhajanje in urejanje glasila in do nedavnega še vedno pisal članke in rubrike. Bil

je aktiven tudi pri društveni dramski družini ter nekdanji društveni tajnik ter pevec ansambla Lojzeta Hledeta. Od samega začetka je sodeloval pri nastanku in pripravi Festivala narodno-zabavne glasbe Števerjan. Bil je tudi predsednik goriške sekcije društva slepih in slabovidnih ter se prizadeval za pomoč raznim ustanovam, saj je ob mnogih vaških dogodkih organiziral dobrodelno loterijo.

Po predsednici društva je spregovoril tudi Lojze Hlede v imenu ansambla, s katerim je Zvonko delil oder kar 25 let. Lojze Hlede je povedal, da je Zvonko deloval v ansamblu na dva načina: bil je pevec in skrbel je za arhiv.

Zvonko je bil namreč izredno natančen in si zapisoval vse nastope, datume, kraje in podobno. Lojze Hlede se posebno spominja na leto 1972 in sicer na ploščo, ki je bila snemana v prostorih RTV-ja v Ljubljani, kjer je tudi sam Zvonko sodeloval kot pevec. V teku večera je v spomin na Zvonka spregovoril tudi član uredništva ŠV Damjan Klanjšček, v pričo velikega truda in dela, ki ga je Zvonko vložil v Števerjanski vestnik. Njegov govor objavljamo posebej.

Tudi Jakob Leopoli, predsednik Števerjanske dramske družine, je povedal, da je Zvonko vedno znal dodati nekaj svojega, in nihče ne bo mogel nadomestiti njegove duhovitosti. Zvonko je k Dramski družini pristopil v zrelih letih in je bil nato vedno prisoten. Na območju selekcije

52. Linhartovega srečanja je Zvonko prejel nagrado za najboljšo moško stransko vlogo,

čeprav je v njej imel samo eno repliko: »Tepec!«. V zadnjih desetih letih je Zvonko sodeloval pri 56 gledaliških nastopih.

Sledil je govor deželnega predsednika italijanskega društva slepih in slabovidnih,

Huberta Perflerja, ki je prinesel pozdrave celotnega društva ter državnega predsednika, Maria Barbuta. Perfler je spregovoril o vlogi, ki jo je društvo slepih in slabovidnih imelo v življenju Zvonka in obratno. Poudaril je trud in delo, ki ga je Zvonko vlagal v društvo, še predvsem v goriški sekciji. Znotraj društva slepih in slabovidnih je Zvonko bil organizator mnogih dejavnosti, kot na primer ribiških tekmovanj, tekmovanj briškole, itd. Na žalni seji v spomin na Zvonka Simčič so spregovorili tudi njegovi prijatelji Mihael Corsi, Irena Gulin in Jan Leopoli in mu poklonili zadnji pozdrav.

SPOMIN NA ZVONKOTA

Besede Damjana Klanjščka na žalni seji

Spoštovani svojci pokojnega gospoda Zvonkota Simčiča, spoštovani vsi danes prisotni,

danes zvečer smo tukaj zbrani, da počastimo spomin na gospoda Zvonkota Simčiča, ki nas je prerano zapustil v soboto, 29. januarja. Kdor je danes tu prisoten, je na tak ali drugačen način poznal Zvonkoto, se z njim družil in sodeloval v raznoraznih kulturnih aktivnostih. Zvonkota sem spoznal že kot fant, ko sem leta 2007 pristopil k društvu. Aktivno sva začela sodelovati, ko sem prevzel urednikovanje Števerjanskega vestnika, glasila, ki mu je vedno bilo pri srcu. Še pred nekaj meseci sva se pogovarjala o tej ali oni rubriki, o novih člankih, o Vestniku nasploh. Na moji uredniški poti mi je Zvonko vedno stal ob strani, me podpiral, dobil je vedno dobro spodbudno besedo za uredništvo in delovanje časopisa.

Leta 2019 smo v polni Sedejevi dvorani obeležili petdeseto obletnico izhajanja Vestnika, nad dogodkom je bil Zvonko zelo navdušen in neučakan. Prav on mi je predlagal, da bi obletnico izvedli 12. januarja, datum, ko je izšla prva številka, leta 1969. In tako je tudi bilo. V priložnostni izredni izdaji Vestnika je bil objavljen tudi njegov intervju, kateremu sva posvetila nekaj večerov. Informaciji je bilo veliko, saj je Zvonko k Vestniku pristopil leta 1972 v tajniški funkciji, torej takoj po nastanku glasila. Informacije je bilo treba strniti v par strani, saj bi drugače lahko izdala cel roman podatkov. Iz intervjuja lahko razberemo, da je Zvonko skrbel za poštno pošiljke in razvijanje Vestnika s ciklostilom. Takrat je bil Vestnik nekoliko drugačen kot danes, veliko več je bilo kronoloških podatkov, ki jih je Zvonko skrbno beležil. Objavljal je izide športnega tedna, rezultate in članke o Festivalu, prepisoval zgodbe in nadaljevanke drugih piscev in celih deset let beležil šolske rezultate Števerjancev. Bil je torej nekakšen uradnik, urejevalec. Pustil je svojo sled, bodisi v duševnem pomenu, kot tudi fizičnem. Prepisoval je namreč tekste na matrice, včasih pa se je kot vsakdo zmotil in pritisnil zgrešen gumb na tipkalnem stroju. Ko sva pisala intervju mi je razkril, da če je bila matrica komaj načeta, jo je zamenjal z drugo, če pa je bil že pri koncu strani je napako prekril z lakom in šel dalje. Pri tem se je na glas zasmel, saj je svojo sled pustil kar na vseh izvodih Vestnika. Intervju bomo v naslednjih straneh spet objavili v celoti. Bil je tudi raznašalec glasila. V tistih letih je bila pošta velik strošek, tako da se je, včasih sam z mopedom, drugič s prijateljem in avtomobilom, peljal od hiše do hiše in pri vsaki pustil po en izvod.

Zvonkotu sem zelo hvaležen za vse delo, ki ga je opravljal z veliko natančnostjo. Nazadnje mi je tudi pomagal ustvariti zbirko za društveni arhiv zadnjih deset let glasila. Z avtobusom se je odpravil v Palmanovo, kjer so mu tiskane izdaje vezali v knjige. Zadnji dve kopiji decembrske številke sem imel že pripravljene za njegov arhiv. Ko sva se nazadnje telefonsko slišala, 31. decembra, sem mu jih še enkrat obljubil na ponovnem snidenju v domači vasi. Tega žal nisva dočakala.

Rad bi te še enkrat srečal in te pozdravil, tm pr benzini pr Komaulitu, kdr si kejšen krat zamudu avtobus in čaku na kejšniga domačina, da te zapeje do duma v Ščdno. Kdu od nas ga ni kejšen krat pelju? "Čau Zvonko, ki si zamudu kuriru?" „Ja!“ „Pej nutr daj, ki te zapejem!“

Hvala ti za vse Zvonko, za vsako pretipkano črko in za vsako dobro besedo. Hranil te bom v krasnem spominu!

Damjan Klanjšček,
član uredništva Števerjanskega vestnika

INTERVJU Z ZVONKOM SIMČIČEM: CIKLOSTILI, MATRICE IN POŠTA

Damjan Klanjšček in Zvonko Simčič

Uredništvo Števerjanskega vestnika, tajniško in fizično delo, razmnoževanje vsake strani posebej. Tudi to je delo pri pripravljanju glasila, ki je skoraj zmeraj opravljeno v večernih urah, tam od devete do polnoči. Vprašali smo institucijo, Zvonka Simčiča, naj nam oriše poslanstvo, ki ga je števerjansko glasilo opravljalo pred leti, obenem pa svojo funkcijo, ki jo je opravljal v uredništvu Vestnika. Zvonko, vnaprej hvala, ker si nam podaril te dragocene besede in izkušnje.

Kateri je bil tvoj doprinos Števerjanskemu vestniku kot pisec in urejevalec v letih 1970–1980?

Posebnih rubrik nisem sam urejal. Pisal sem ob priložnostih, ko je bilo to potrebno. Objavljal sem izide športnega tedna in rezultate ter članke o Zamejskem Festivalu, ki sem jih tudi pošiljal na uredništva ostalih časopisov. Pisal sem kronologijo in zgodovino ansambla Lojzeta Hledeta, pri tem mi je pomagal prijatelj Niko Klanjšček. Večinoma sem opravljal funkcijo urejevalca, prepisoval sem zgodbe v nadaljevanjih in doprinose drugih članov uredništva. Skratka, bil sem nekakšen uradnik, tajnik Števerjanskega vestnika, opravljal sem vsa potrebna uradniška dela.

Katero funkcijo je opravljal Vestnik v vasi Števerjan?

Vestnik je obveščal vaščane o političnih, posebno kulturnih in gospodarskih zadevah, v njem se je našlo veliko informacij s strani občinske uprave, kakor so lahko bila imena o nabornikih, o času prijave vina, živine, davkov itd. S kulturne strani je poročal o delovanju obeh kulturnih društev, zapisano je bilo veliko poročil o Festivalu in ansamblu Lojzeta Hledeta, vključeno je bilo delovanje dramske družine in njena obvestila, o pevskem zboru in športnem tednu, ki se je odvijal meseca septembra med Borovci ali v Dvoru. Skratka, obveščal je prejemnike o delovanju vasi na vseh področjih, bil je nekako list, ki je izhajal približno šest- ali sedemkrat letno, ohranjal je kot danes kronologijo

Ali se spominjaš, kako je Vestnik nastal?

Števerjanski vestnik je nastal leta 1969, o samem nastanku lahko berete v intervjuju Marjanu Terpinu. V uredništvo sem stopil leta 1972. Opravljal sem uradniško funkcijo, ukvarjal sem se s pošto pošiljko in razvijanjem Vestnika s ciklostilom, kar ni bilo dosti različno od moje takratne službe. Spominjam se, da je funkcijo odgovornega urednika opravljal Edi Hlede, Vestnik pa so urejali Mirko Humar, Boris Hladnik, dr. Helena Knez, Marjan Terpin, Anka Černic, Zvonko Simčič, Marjanka Srebrnič, Agata Komjanc in Bruno Hlede.

dogodkov, rojstev in smrti, skratka kronologijo celotnega vaškega dogajanja. Kot član uredništva sem pričel tudi z objavo šolskih rezultatov, bodisi z osnove šole kot srednje in višje šole v Gorici. To delo sem opravljal celih deset let, oziroma dokler so zakoni to še dovoljevali. Spominjam se, da smo v Vestnik objavljali tudi spise in nadaljevanke, podrobno se spominjam nadaljevanke gospe Ade Gabrovec, Božič pod Šmartno goro, in spisov gospoda Ivana Malavašiča z Vrhlike, s katerim smo imeli dobre stike. Bil je vsestranski človek, slikar, pisatelj, veliko nam je pomagal pri pisanju pesmi za ansambel Lojzeta Hledeta. Že od prve številke se spominjam, da smo v Vestniku objavljali rubriko Spoznavajmo rojstno vas, v kateri je bila zapisana razširjena zgodovina vasi Števerjan in njene zanimivosti.

Kako je potekalo razvijanje Števerjanskega vestnika, koliko izvodov ste tiskali, komu ste ga pošiljali?

Od vsega začetka se je Števerjanski Vestnik razvijalo s pomočjo ciklostila v lasti gospoda župnika Oskarja Simčiča, bil je ročnega tipa, matrico smo morali za vsako stran natipkati s tipkalnim strojem. To delo sem opravljal večinoma jaz, še preden sem vstopil v samo uredništvo Vestnika. Člani uredništva so večkrat že prinesli napravljene matrice, preostalo pa sem jaz pretipkal, saj takrat ni vsakdo znal upravljati s tipkalnim strojem. Z Marjanom Terpinom sva bila v tem veščca, saj sva opravljala uradniško delo. Župnikov ciklostil je polagoma postajal star in se kvaril, tako da sem nekaj časa Vestnik razvijal kar na delu. Hitro za tem sem odboru društva F. B. Sedej predlagal, da bi kupili lasten ciklostil. Odločili smo se in kupili nov stroj znamke Romeo, za katerega je denar posodilo podjetje Terpin iz Gorice, saj sami nismo imeli toliko na razpolago. Vsem družinam v Števerjanu smo poslali okrožnico o nabiranju vsote, ki smo jo naknadno vrnili podjetju Terpin, a spominjam se, da ne v celoti. Preostali dolg je podjetje Terpin društvu odpustilo. Po tolikih letih imam sedaj priložnost, da se takratnemu podjetju Terpin zahvalim za njegovo pomoč.

Ob prepisovanju matric s tipkalnim strojem je včasih bilo opravljenih veliko tiskarskih napak, škratov. Če je bila matrica

komaj načeta, sem jo vrgel v smeti in pričel s prepisovanjem nove, v obratnem primeru pa sem z lakom prekril pogrešek in še enkrat natipkal pravilno informacijo, bodisi črko kot besedo. To je bilo na koncu razvidno na vsakem Vestniku, saj so ti popravki bili kar dobro vidni na tiskanem papirju.

Spominjam se, da smo večkrat Vestnik razvijali s pomočjo elektronskih matric. V takratni ulici Roma je stal sindikat, do katerega sem hodil razvijati elektronsko matrico. Elektronsko matrico smo uporabljali takrat, ko je bilo potrebno tiskati slike ali prostorsko urejati članke na bolj poseben, časnikarski način. Predstavljati si morate, da ni bilo kot danes, ko nam računalnik dopušča praktično vse; s tipkalnim strojem ni bilo veliko svobode. Izdali smo tudi nekaj posebnih izdaj, npr. leta 1972, da bi obeležili drugi Zamejski Festival narodno zabavne glasbe, ki je potekal v Števerjanu. Ob takih prilikah smo Števerjanski Vestnik dali tiskati tiskarni Budin. Spominjam se tudi druge posebne izdaje, ob obeležitvi dvajsetletnice društva F. B. Sedej, ali pa tiste ob desetletnici Vestnika.

V tistih letih smo tiskali približno dvesto petdeset izvodov, vsaka številka je obsegala približno šest do deset strani. Spominjam se, da je Števerjanski Vestnik hitro rasel v številu strani, leta 1979 je kakšna številka tudi presegala dvajset strani. Ko je ansambel Lojzeta Hledeta obiskal Združene države Amerike, smo v Vestnik objavili celotno kronologijo izleta, ki je obsegala petnajst strani. Večkrat smo objavljali tekste zmagovalnih pesmi na Števerjanskem festivalu, zanimive članke drugih časopisov in potovalne kartoline, ki so nam jih pošiljali Števerjanci. Že takrat smo objavljali razne slike.

Navadno smo Vestnik pošiljali po pošti, nosili smo ga na poštni urad v Števerjan, od katerega so ga poštarji direktno znosili po vasi. Pošta je seveda bil velik strošek, želeli smo si prihraniti in tako sem predlagal, da bi Vestnik nosili direktno na domove. Na tak način smo občasno dobili tudi kak prispevek od dobrodelnih Števerjancev. Vestnik sva nosila v dveh, jaz in kak prijatelj, ki je vozil avto, sam pa sem Vestnik puščal na domovih. Včasih sem glasilo nosil tudi sam, z motorjem. Izvode, ki smo pošiljali Goričanom in v Trst, pa

smo vedno nosili na poštni urad in plačali potrebno vsoto. Skladanje Vestnika je potekalo približno tako kot danes, skladali smo ga ročno, stran za stran. To smo počeli v večernih urah, to opravilo sem začel že popoldne, tako da sem Vestnik zložil včasih sam. Speli smo ga tako kot danes, z železno sponko. Naslovnico smo tiskali v tiskarni in jo naknadno dopisali z neke vrste uvodnikom, važnim dogodkom ali mislijo, obvestilom.

Zvonko bi rad še nekaj dodal ...

Doma hranim zbirko vseh Vestnikov, od prve do zadnje številke. Na to sem zelo ponosen, saj je to zgodovina Števerjana. Ko pišem za Vestnik, si rad pregledam stare številke in iz njih črpam tudi kakšno idejo. Zavedam se, da mi je po štiridesetih letih še

vedno všeč pisati in doprinašati Števerjanskemu vestniku svoje članke in zanimivosti, še toliko bolj, ker poznam celotno zgodovino bodisi glasila kot vasi same. Z veseljem se spominjam, da so Števerjanci vedno bili navdušeni nad Vestnikom. Nikoli nisem opazil, ko sem glasilo nosil po hišah, kakega zavihanega nosu ali da bi si kdo ne želel prejemati Števerjanskega vestnika. Še sedaj opažam, da se to navdušenje ni spremenilo. Števerjanci še vedno radi prejemajo in prebirajo naše glasilo, kar nam je lahko v ponos. Pomembna je njegova funkcija druženja in povezovanja. Rad bi izrazil mojo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k razvoju Števerjanskega vestnika, bodočim rodovom pa iz srca voščim, da bi to glasilo še naprej gojili, saj je njegova funkcija res pomembna za našo vas.

TUDI ZVONKOTA NI VEČ MED NAMI

Simon

Zadnji teden januarja se je po vasi takoj razširila vest, da nas je za zmeraj zapustil Zvonko. Nekaj tednov prej je zbolel za kovidom. Sicer ni kazalo, da bi mu bolezen zadala tako močan udarec. Še nekaj dni, preden je odšel, mi je rekel, da čaka, da mu zdravniki povedo, kdaj se lahko vrne domov. Par dni za tem je njegov telefon utihnil in na žalost ga nisem več slišal.

Bil je zelo priljubljen v vasi. Bil je več let tajnik našega društva. Osebnostno so mi, kakor verjetno tudi marsikomu drugemu, posebno ostali v spominu dvodnevni izleti, ki sva jih organizirala v prvih osemdesetih letih. Zvonko je poskrbel za vse in vse je teklo v najlepšem redu. Prevoz, prenočišča, obiski muzejev in še

marsikaj drugega. Zahvala mu gre tudi za delo, ki ga je opravil pri organizaciji Festivalov narodno-zabavne glasbe in to gotovo vsaj pri prvih petnajstih. Skrbel je, da so vsi ansambli dobili vse potrebne informacije. V tistih časih ni bilo lahko, saj ni bilo na razpolago vseh sedanjih tehnoloških pripomočkov. Če si Zvonku poveril kakršnokoli nalogo, si lahko bil gotov, da jo bo izvršil in kot predsednik društva si lahko bil brez skrbi. Pomagal je tudi pri izdajanju Števerjanskega vestnika, za katerega je pisal matrice, razvijal, pisal članke in poskrbel, da je naše glasilo prišlo do vseh števerjanskih družin. Pel je tudi v ansamblu Lojzeta Hledeta. Vedno si je beležil vse nastope in poročal o ansamblu v Vestniku,

ki je bil tista leta mesečno vaško glasilo. Tudi pri Dramski družini je sodeloval in večkrat nastopal. Posebno nam bosta ostali v spominu zadnji dve predstavi, kjer je igral. Vesel in presenečen je bil, ko sem na koncu predstave *Umor v vili Roung* z njim zaplesal dva koraka in ga dvakrat zavrteel. Selektor za Linhartova srečanja mu je podelil nagrado za najboljšo stransko vlogo. Ne smem pa tudi pozabiti na tiste zimske večere, ko smo kvartali v domu. Koliko »raminov in pokerčev« smo vrgli z njim jaz, Lučano, Claudio, Marko in morda še kdo drugi. Posebno še takrat, ko je deževalo in nas je cele večere spremljalo šumenje vode, ki je tekla dol po »gornji«.

Da je bil Zvonko priljubljen in spoštovan v vasi, je bilo videti tudi na žalni seji. Dvorana župnijskega doma je bila popolnoma zasedena, saj so se od njega želeli posloviti vsi prijatelji, s katerimi je Zvonko sodeloval, in sicer društvo Sedej, ansambel Lojzeta Hledeta, Dramska družina, društvo slabovidnih in še drugi. Po mojem mnenju bolj

kot žalna seja, je bila to »žalostna seja«. Morda je pač tako, da se organizira žalno sejo, ko se poslovimo od človeka, ki je bil vidna osebnost in se na takega človeka tudi v bodoče kdo spomni ob kaki priložnosti ali obletnici. Da ne govorim o nekom, ki po njem ostane knjiga, tabla ali celo doprsni kip. Navaden kristjan, ki je veliko delal za domačo vas pa gre počasi v pozabo. Zato bi bilo prav, da bi se takemu vaščanu, ki se je več kot dvajset let svojega življenja razdajal pri društvih, zahvalili, ko je še med nami. Predstavljam si, kako bi bil Zvonko »kuntent« in srečen, če bi na majhnem in skromnem prazniku dobil plaketo ali listino za opravljeno delo. Sedaj je za take reči na žalost prepozno. Dragi Zvonček, kot sem te klical, počivaj v miru in še enkrat hvala za vse. Pogrešali te bomo in upam, da se bomo tudi večkrat spomnili nate. Manjkale nam bodo tvoje loterije, pohano in s tabo preživete urice. Lepo je bilo te imeti za tajnika, soigralca, prijatelja ...

Hvala za vse, Zvonko!

ZAHVALA SORODNIKOV

Ob prerani izgubi našega dragega Zvonkota bi se radi zahvalili vsem prijateljem in znancem, ki so nam v tem težkem trenutku stali ob strani in z nami sočustvovali. Posebna zahvala naj gre g. župniku Marjanu Markežiču za tolažilne besede in za pogrebni obred, msgr. Oskarju Simčiču in g. župniku Karlu Bolčini za občutene izraze sožalja. Iskrena hvala tudi županji g. Franki Padovan za izkazano bližino in podporo, vsem pevcem za lepo petje, Društvu slepih in slabovidnih iz Gorice in SKPD "F.B.Sedej", ki je z žalno sejo počastilo njegov spomin. Zahvaliti se želimo tudi vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali v dobrodelne namene. Vsaka tolažilna beseda in bližina vsakogar nam v teh težkih trenutkih veliko pomenijo.

mama Anka, sestra Damiana in nečak Alessio

KOLEDOVANJE 2022

Spoštovane bralke in bralci Števerjanskega vestnika,

kogarkoli bi se v naši vasi vprašalo, kaj je zanj 6. januar, bi skoraj gotovo odgovoril, da je to praznik svetih treh kraljev. Vsi, od najmlajših do najstarejših, vsako leto nestrpno pričakujete obisk modrecev in prav zato smo letos do zadnjega trenutka skušali izvesti koledovanje v skladu s tradicijo, kakor smo to delali do par let od tega. Žal tudi letos tega ni bilo mogoče.

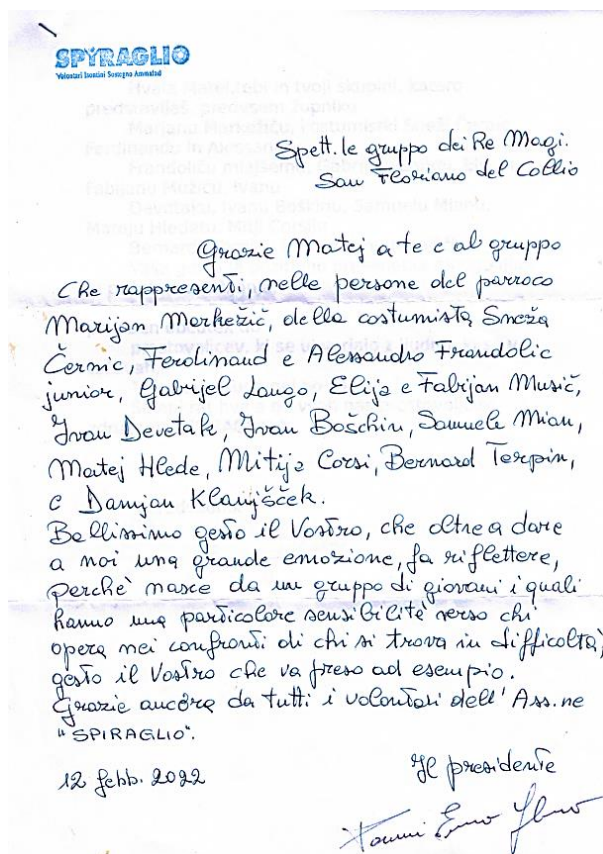
Letos smo z vašimi darovi nabrali okoli 1500 evrov: 750 smo jih namenili ustanovi A.B.C. Burlo – Associazione per i Bambini Chirurgici del Burlo Onlus, drugih 750 pa ustanovi Spiraglio – Volontari Isontini Sostegno Ammalati. Obe ustanovi sta nam posredovali zahvalno pismo, v katerem se zahvaljujejo celotni vasi. Del zaslužka smo kakor vsako leto uporabili za nakup šolskih pripomočkov za osnovno šolo Alojza Gradnika.

Iskreno in iz srca se zahvaljujemo Vam, ki ste nas tudi letos podprli in znova dokazali, da je Števerjan dobrosrčna vas, ki rada pomaga ljudem v stiski; kostumistki Sneži, ki nam je tudi letos pripravila oblačila, kljub raznovrstnim težavam, ki temu sledijo; Vidi Miklus, ki je izdelala risbo, ki smo jo izbrali za izdelavo letošnjih voščil; in seveda gospodu župniku Marjanu Markežiču, ki je zmeraj pripravljen podpreti naše dejavnosti.

Zaupamo, da se bomo lahko naslednje leto končno znova videli iz oči v oči, in da bo naša pesem lahko zopet vstopila v vaše domove.

20 + G + M + B + 22

A tutto il gruppo
Re Magi di di San Floriano del Collio

Trieste, 10 febbraio 2022

Gentilissimo Matej,
cari Re Magi di San Floriano del Collio,

vi ringraziamo di cuore per il pensiero che avete avuto di sostenere con una donazione A.B.C. Associazione per i Bambini Chirurgici del Burlo.

A.B.C. è l'Associazione di riferimento della Chirurgia dell'IRCCS Materno Infantile Burlo Garofolo di Trieste e dal 2005 è accanto ai bambini nati con malformazioni e alle loro famiglie.

L'Associazione opera **affinché i genitori possano trovare la solidarietà e l'aiuto necessari per affrontare più serenamente l'ospedalizzazione ed il futuro dei loro bambini**, i quali fin da piccoli devono essere sottoposti ad interventi chirurgici complessi e ripetuti.

Per le famiglie dei bambini chirurgici che devono affrontare lunghi periodi lontane da casa, **mettiamo a disposizione gratuitamente cinque alloggi a Trieste**. Gli appartamenti, forniti di tutto il necessario, sono luoghi pensati per far sì che i piccoli pazienti e le famiglie ospitate possano mantenere la loro quotidianità restando insieme, sentirsi accolte in un ambiente familiare e affrontare con più serenità il periodo del ricovero.

Due psicologhe di A.B.C. sono inoltre presenti tutti i giorni della settimana nel reparto di Chirurgia del Burlo. Lo scopo della loro presenza costante è offrire gratuitamente sostegno psicologico ed emotivo alle famiglie, accogliendo e supportando i bisogni pratici ed emotivi dei bambini e dei genitori durante tutto il percorso di cura.

Ci sono poi i volontari, che in reparto ascoltano i bisogni dei genitori e le loro necessità, propongono ai bambini attività ricreative per rendere meno dura la loro permanenza in ospedale.

La donazione ricevuta dalla generosità della comunità di San Floriano del Collio sarà utilizzata per tutto ciò: **sosterrà i bambini ricoverati al Burlo e i loro genitori, che hanno bisogno di supporto durante un periodo difficile della loro vita.**

Lascio qui le parole di una famiglia che abbiamo ospitato qualche settimana fa, che ci riempiono il cuore e che esprimono meglio di qualsiasi altra cosa la riconoscenza nei vostri confronti:

"Grazie di tutto a voi che donate un piccolo spiraglio di luce calda a chi, in questi momenti di tempesta, vaga nelle tenebre. La vostra cordialità e generosità riscalda i cuori! Vi portiamo nel nostro cuore e nelle vostre preghiere... un abbraccio fortissimo."

Un ringraziamento particolare al parroco Marijan Markežič, alla costumista Sneža Černic, Ferdinand e Alessandro Frandolic Junior, Gabrijel Lango, Elija e Fabijan Muzič, Ivan Devetak, Ivan Boškin, Samuele Mian, Matej Hlede, Matija Corsi, Bernard Terpin e Damjan Klanjšček.

Giusy Battain
Direttrice A.B.C.

KMETIJSKA RUBRIKA

POTREBUJEMO VODO

Fabijan Muzič

Ne v oštariji, da se ne slabo razumemo.

Je pa očitno in na ustih vseh kmetovalcev, da postaja za nas vinogradnike problem pomanjkanja vode in visokih temperatur v poletnih obdobjih vedno večji. Vedno več se govori o škodi zaradi divjadi, ptičev, toče, včasih celo pomladnih poledic, toda problematika šuše in pomanjkanja vode zaradi spremembe podnebja je argument, s katerim se trenutno še malo vinogradnikov ubada!

Rastline se brez vode ne morejo razvijati, rasti, še toliko manj pa dozoreti in dajati dobrih sadov. Tako tudi trta, brez prave Soče do naše vasi, kot jo že imajo vse občine v ravnini okoli nas.

Če pa kdo nima časa, da bi čakal, da se vodo pripelje, naj povem, da je tudi vinogradniška tehnika v zadnjih letih kar napredovala. VCR iz Rausceda je začela v zadnjih letih uporabljati nove podlage serije M, ki so bile križane in

količine vode, ne more obroditi kvalitetnega grozdja. Brez dobrega grozdja pa tudi najboljši vinar ne skletari kvalitetnega in dolgotrajnega vina. Rešitev za ta problem že obstaja in ni ravno inovativna. Ime ji je zalivanje! Prav tako! Kako priti do vode za zalivanje v Števerjanu? Ne bi bili prvi, ki bi zalivali vinograde v gričevnatih področjih. V Južni Tirolski so imeli vinogradniki na razpolago vodo za kapljično zalivanje že pred dvajsetimi leti.

Morali bi se preprosto zganiti in spodbuditi politične in administrativne lokalne uprave, naj čim prej pripeljejo vodo pod tlakom iz

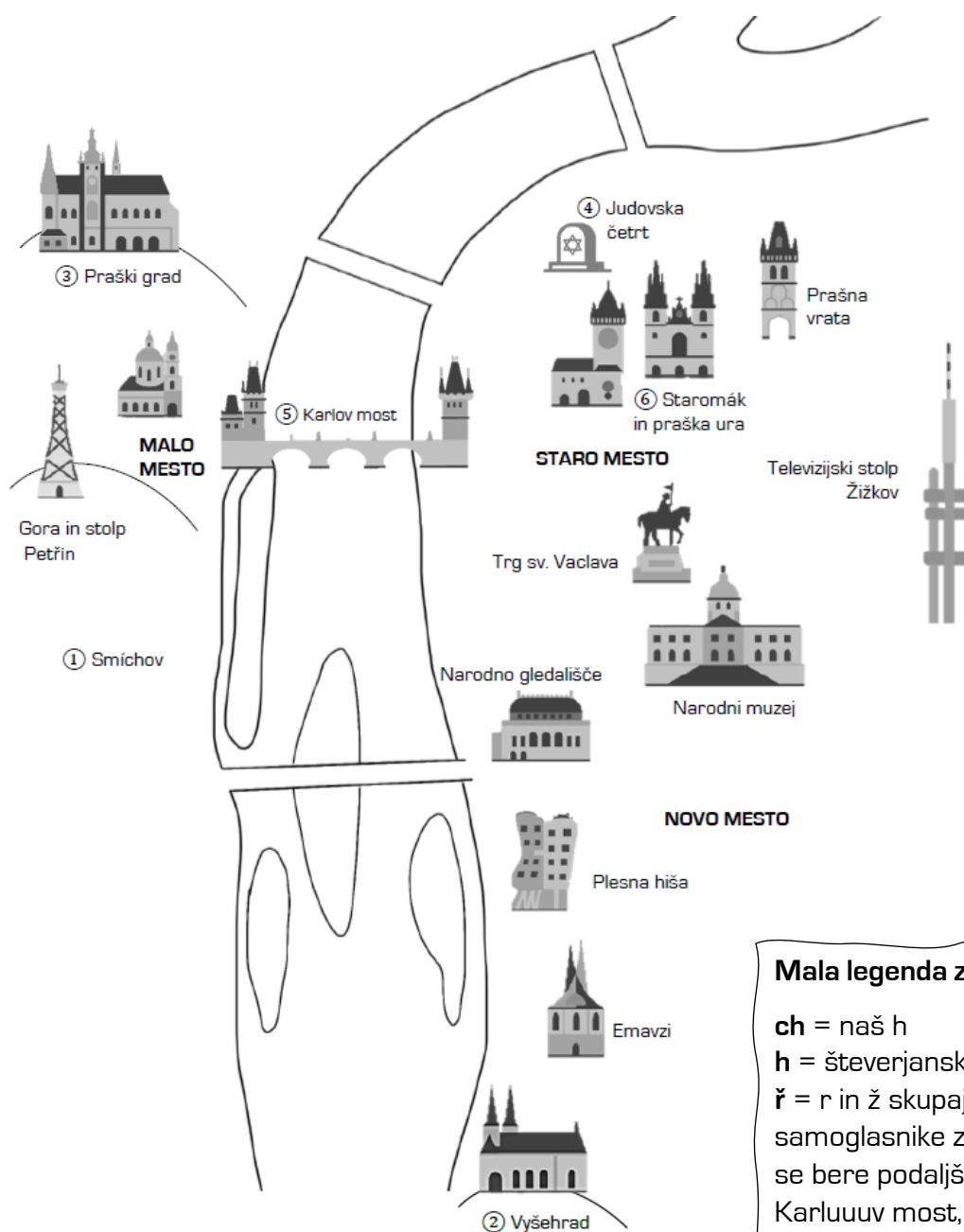
izbrane zaradi odpornosti na sušo in zaradi manjše uporabe vode. Lahko zgleda majhen korak, toda po prvih podatkih potrebujejo te podlage približno 25-30% manj vode in zato zdržijo veliko bolje v suhih poletnih mesecih. Ena Zdrava Marija in en Oče naš pa tudi vedno pomagata za dobro letino!

MOJA IZKUŠNJA V PRAGI

Petra Ciglic

Oktoberja prejšnjega leta sem se kot študentka univerze v Vidmu odpravila na Erasmus v prestolnico Češke republike, Prago. Gostila me je "Filozofická Fakulta Univerzity Karlovy". Karlova univerza ali Universitas Carolina spada med najstarejše še delujoče univerze v Evropi in je prva evropska univerza v nemškem jeziku. Ustanovil jo je leta 1348 Karel IV., cesar Svetega rimskega cesarstva med leti 1346 – 1378. V času, ko sem se nahajala v mestu, sem si veliko stvari ogledala in se dokumentirala predvsem glede zgodovine, jezika in arhitekture češke prestolnice. To bi rada na kratko in jedrnato rada delila tudi z bralci našega glasila.

Mala legenda za branje češkega jezika:

ch = naš h
h = števerjanski h/g
ř = r in ž skupaj
 samoglasnike z naglasom ali krožcem se bere podaljšano npr. Karlův most = Karluuv most, ali čokoláda = čokolaaada

Števerjanec se na Češkem zlahka znajde

Če se vam bo slučajno pripetilo, da boste potovali v Prago ali Češko republiko nasploh, vedite, da vas bodo lažje razumeli, če boste govorili po domače, po števerjansko, kakor pa če boste govorili v slovenskem knjižnem jeziku.

Če bi si slučajno na **Starem praškem trgu**

Staroměstské náměstí ali *Staromák* (6) sredi ledenega zimskega dne zaželeli vroče čokolade, lahko v najbližji kavarni poprosite za »horkou čokoládu«.

Kaj imajo namreč skupnega Čehi in Števerjanci?

Števerjanci in Čehi uporabljajo glas »h«, ki ne ustreza slovenskemu h-ju, temveč

števerjanskemu g/h-ju. Kakor rečemo mi »hrad«, tako pravijo

tudi oni, tudi Čeh bi Gorici rekel Horica, in enako kot mi pravijo tudi oni horka čokolada, ali vinohrad (vinograd), ali požehnan (blagoslovljen), hroza (groza)... Večkrat mi pravijo, da mi slovenščina pomaga pri učenju češčine, toda mislim, da mi bolj kot knjižna slovenščina pravzaprav pomaga prav števerjanščina. Drži tudi, da so Čehi največji potrošniki piva pro capite na svetu in bi se lahko iskalo podobnosti in simetrije s Števerjanci tudi v tej smeri, toda vsaj za začetek sem se osredotočila na jezikovne podobnosti.

Ker smo že pri pivu...

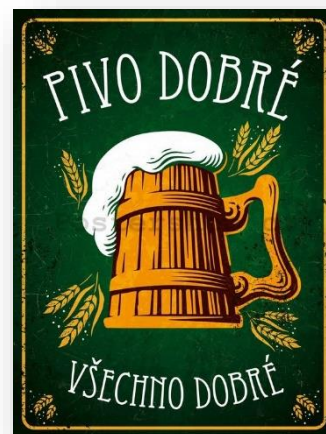
Čehi spadajo resnično med največje in najboljše proizvajalce piva... predvsem pa, kakor že rečeno, med najboljše potrošnike. Najstarejše dokumentirano proizvodnjo piva na Češkem pripada Břevnovskemu samostanu, ki je bil ustanovljen leta 993. Najznamenitejša mesta, ki proizvajajo pivo so České Budějovice, Brno, Plzeň in Praga. V Pragi se pivo proizvaja v Smíchovu (1), to je četrt Prage, ki je nekoč predstavljala industrijsko cono. Danes je ta četrt predvsem stanovanjsko območje in edina še delujoča tovarna, ki je ostala, je prav tovarna piva Staropramen, katero se lahko tudi obišče.

Poleg piva imajo Čehi tudi dolgoletno tradicijo žganih pijač. Vsako pošteno kosilo se najprej začne s »štampelím« slivovice. Sliva je namreč drevo, ki kljubuje tudi ostrim temperaturam čeških zim. Zanimivo je tudi, da se s tem tipom

alkoholne pijače ukvarjajo predvsem Judje, saj je ena izmed redkih alkoholnih pijač, ki se ne poslužuje nobenih derivatov žitaric in ustreza tudi strogim pravilnikom judovske prehrane. Kljub temu, da ni med najbolj priljubljenimi žganimi pijačami in se je tudi ne uporablja pri koktejlih, saj totalno prekrije katerikoli drugi okus, je prav zaradi znamke »košer«, kar pomeni, da jo lahko pijejo tudi Judje, imela in še vedno ima velik uspeh tudi v tujini.

Kaj pa jedo Čehi?

Tradicionalne češke kuhinje Čehi sami ne kuhajo vsak dan in ji posmehovalno pravijo »Vepřo-knedlo-zelo« oz. svinjsko meso - knedli - zelje. Vzrok, zaradi katerega na vsakdanjih čeških mizah ne najdemo tradicionalne češke kuhinje je preprost: češka kuhinja je zelo težka. Okusna sicer, toda vse temelji na mesu in je celo Čehi sami ne jedo zelo pogosto. Zelo znano je na primer svinjsko koleno in meso nasploh, golaž, že omenjeni knedli, ki jih kuhajo v vodi, zelje in nikoli ne manjka krompir. Kultura krompirja je zelo razširjena. Po tem kako Čeh imenuje krompir, se lahko ugiba, ali je iz Prage ali npr. z Moravskega. Najbolj čudna se mi je osebno zdela »gulašová polevka« oz. golaževa juha. To je v bistvu nekoliko manj gost golaž, ki ga jedo z žlico, kakor navadno juho in jo pogosto v restavracijah servirajo v kruhu. V Pragi ponujajo na vseh ulicah v centru tudi Trdelník ali Trdlo. Sladico prodajajo kakor tipično

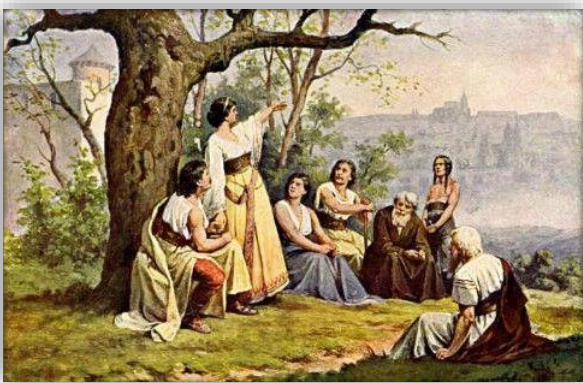
»Če je pivo dobro, je vse dobro«

češko, v resnici pa ima madžarsko-slovaške korenine in so jo v prestolnico Češke republike importirali zgolj za turiste. Pečejo ga na oglju, ga povalijo v sladkorju in servirajo toplega. Lahko se ga napolni z raznimi smetanami ali kremo, po mojem mnenju pa je najboljši prazen, povaljan v sladkorju in cimetu. Skupaj s »svařakom« (žganim vinom) je v božičnem času res najboljša kombinacija.

Ustanovitev mesta Praga: med resničnostjo in legendo

Vsak znani kraj v mestu Pragi je prepleten z legendami. Tudi sama ustanovitev mesta je globoko zaznamovana z legendarnimi elementi. Na levem bregu reke Vltave, ki teče skozi mesto, še danes stoji mala vzpetina, na kateri se danes mogočno dviga gotška katedrala sv. Petra in Pavla. Vzpetini je ime **Vyšehrad** (2). Tam naj bi Slovani imeli svoje prve utrdbe v X. stoletju. Legenda pravi, da je mlada princesa Libuše, ki je bila med svojimi sestrami najmodrejša in s katero se je nato začela dinastija vladarjev Přemyslidov, pogledala proti severu in proti reki ter prerokovala: *“Vidim veliko mesto, katerega*

slava se bo dotikala zvezd.” In res, kjer se je prvotno nahajalo le malo naselje, so začeli graditi mesto in grad. Mesto, ki je zraslo ob reki, je bilo res lepo, mogočno in slavno. Že od začetka je Praga predstavljala pomemben trgovski in kulturni center, potem začasno celo prestolnico Svetega rimskega cesarstva in nato najprej prestolnico Češkoslovaške, danes pa prestolnico Češke republike. Zakaj pa ime Praga oz. po češko Praha? Ime naj bi izviralo iz češke besede »prah«, kar pomeni prag. Najbrž zato, ker, kakor se je po starem imelo navado pred hišnim pragom pokloniti, si tudi vsi obiskovalci mesta od vedno ne morejo pomagati, da bi se pred lepoto mesta od začudenja ne poklonili – tako seveda pravi legenda, sama nisem pri tem zasačila nobenega turista, pa čeprav je mesto res med najlepšimi.

Največji »hrad« na svetu

Praški grad (*Pražský hrad*) (3) je pravi narodni simbol Češke republike. Stoji na eni

izmed devetih mestnih vzpetin, kjer naj bi se nahajale naselbine že od prazgodovine dalje. Danes je »Hrad« skupaj z »Hradčany« grajski kompleks, ki s svojimi 70.000 kvadratnimi metri predstavlja največji grad na svetu. Najvišja stavba je katedrala sv. Vite, ki se z njenimi gotskimi guljami mogočno dviga v nebo in je vidna daleč naokrog.

Mesto treh narodnosti

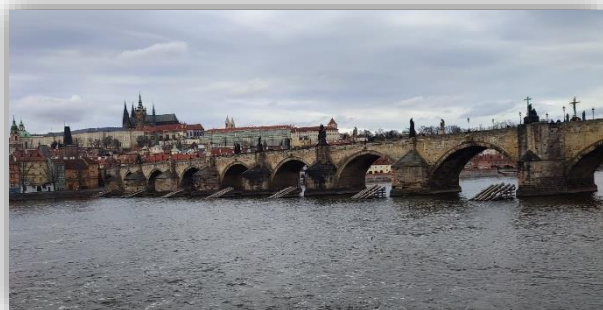
Mesto Praga ni nikoli pripadalo eni sami etnični skupini. Vedno je v njej bolj ali manj miroljubno sobivalo več narodnosti. Na začetku so se na teritoriju nahajali Kelti, nato Slovani, Germani. Vedno so bili prisotni tudi Judje. Tudi glede prihoda Judov obstaja legenda, ki ima za junakinjo spet modro princeso Libuše. Ta naj bi prerokovala, da se bo nekoč prikazalo preganjano ljudstvo, ki veruje v enega samega Boga in ki bo potrebovalo zatočišče in zaščito. Princesa Libuše je ukazala svojim potomcem, naj to ljudstvo sprejmejo in ščitijo. Res se pravi, da naj bi za časa vladanja Libušinega vnuka prišli v Prago Judje, ki so bili pregnani iz vzhodnih dežel. Kralj jih je sprejel in jim določil četrto, kjer so lahko živeli in poslovali. Vemo sicer, da Judje pogosto niso bili dobro sprejeti v mestu. Njihova četrta, ki še danes obstaja, čeprav je prenovljena in modernizirana, je bila pogosto strogo zaprta, sami Judje pa so bili večkrat žrtve nasilja. Najhujše obdobje je zanje predstavljalo obdobje druge svetovne vojne. Če se sprehajamo po mestnih ulicah in vidimo na tleh majhne kovinske tablice, so to imena Judov, ki so stanovali v bližnjih stanovanjih in bili deportirani v koncentracijska taborišča. Obstajala pa so tudi mirnejša obdobja, ko so meščani sobivali v miru. V judovski četrti se lahko obiše stare in novejša sinagoge. Najbolj znano pa je seveda **staro judovsko pokopališče** (Starý Židovský Hřbitov) [4] s 15. stoletja. V pokopališču naj bi bilo pokopanih okoli 100.000 judovskih prebivalcev mesta.

Najznamenitejši most

Ko se je zaradi poplave podrl Juditin most, je kralj Karel IV. na tem mestu dal sezidati nov most, ki so ga kasneje preimenovali v **Karlov most** [5] (Karlův most). Pravi se, da se je Karel IV. zelo zanimal za številke in astrologijo: prvi kamen je dal položiti leta 1357 in sicer 9.7. ob 5:31. Datum in ura sta bila točno premišljena, saj skupaj ustvarjata palindrom lihih števil, ki se enako bere z obeh strani: 1-3-5-7-9-7-5-3-1. Druga legenda pravi, da je kralj ukazal prinesiti vsa jajca, ki so jih znesle kokoši v kraljestvu in jih dal zamešati v beton, da bi most kljuboval poplavam. Resničnost ali legenda, most je res kljuboval številnim

poplavam in še danes vsak dan prenaša težo tisočih turistov, ki ga vsak dan prečkajo, ko gredo iz ti. Starega mesta proti Malemu mestu.

V celoti je osvetljen s plinskimi svetilkami, ki se

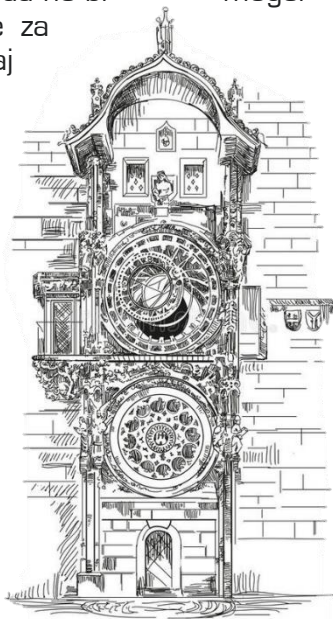
lahko tudi ročno odprejo, nisem pa prepričana, da je to zakonito.

Most krasijo veliki in starodavni kipi raznih svetnikov. Najznamenitejši kip predstavlja češkega svetnika in zavetnika Janeza Nepomuka [*Jan Nepomucký*]. Slednjega je mučeniška smrt doletela prav ob reki, ki teče pod Karlovim mostom, v 14. stoletju. Duhovniku je namreč pri spovedi kraljica Sofija zaupala skrivnost. Kralj je od Janeza Nepomuka po vsej sili želel skrivnost izvedeti, saj je sumil, da mu žena ni zvesta. Toda duhovnik ni hotel kršiti spovedne molčečnosti. Zaradi tega ga je kralj dal ubiti in truplo vreči v reko Vltavo. Pod kipom Janeza Nepomuka na mostu sta prikazana dva prizora iz njegovega življenja. Obiskovalci imajo še danes navado, da se teh dveh prizorov dotaknejo in se s priprošnje obrnejo na svetnika.

Praška astronomska ura

Praška astronomska ura [*Staroměstský pražský Orloj*] [6] je najstarejša še delujoča astronomska ura. Prikazuje položaj lune in sonca, leto, mesec, dan in uro. Ob vsakem bitju ure pa se še na zgornjem okencu prikažejo po vrsti dvanajsteri apostoli, kar poznamo pod imenom »sprehod apostolov«. Na uri so v krogu zapisani za vsak dan tudi imena svetnikov, ki na ta dan godujejo. To pomeni, da je na uri po vsej verjetnosti prisotno tudi ime vsakega izmed nas. Ura je bila zgrajena leta 1410. Legenda pravi, da jo je izdelal urar Hanuš, ki je bil pravi genij. Ker

so bili praški meščani ljubosumni na svojo uro so urarja dali oslepiti, da ne bi mogel enake ure izdelati še za koga drugega. Urar naj bi od žalosti umrl, ura pa pokvarila. Ker je urar edini poznal njeno delovanje, je nihče ni znal popraviti in je ura mirovala več kot sto let. Dokler je ni nato v 16. stoletju popravil Jan Táborský.

Zanimivosti na 360 stopinj

Ko se sprehajamo po Pragi, predvsem po centru, ti. Starem mestu, nam seveda najbolj padejo v oči zgodovinske stavbe in spomeniki. Pogosto se ne zavedamo, da tudi hodimo po zanimivostih. Če pogledamo proti svojim nogam, namreč vidimo, da je celo mesto tlakovano. Na prvi

pogled se zdijo vzorci naključni in brez logike, toda ni tako. Mozaiki na tleh imajo v Pragi točno določena pravila in sledijo točno zapisanim zakonom. Razni motivi in oblike, ki bi lahko dali občutek kaotičnosti, tvorijo v resnici harmonično celoto. Poleg tega pa nam pogosto dajejo namige: če so na tleh prikazani križi, se zelo verjetno nahajamo blizu kake cerkve, če so davidove zvezde, se nahajamo v kakem starem delu judovske četrti, ipd.

Zanimivo je pa tudi pogledati navzgor. Če si ogledamo fasade poslopij v starem delu mesta, nam gotovo ne bo zbežalo, da ima vsaka hiša svoj grb. To ni direktno povezano z družino, ki je tam živela. Vzrok je enostavnejši, preden je vsaka ulica imela ime, so se Pražani dogovorili za zmenek s pomočjo grbov na hiši. Npr. zmenili so se, da se srečajo "u zlatého lva" (pri zlatem levu). V 18. stoletju je izšel zakon, ki je veleval, da se poimenuje vse ulice in se oštevilči vsa bivališča. Od takrat se je seveda ta navada izgubila. Hiše pa še ohranjajo vsaka svoj tradicionalni grb, ki pogosto daje ime restavracijam ali trgovinam, ki se nahajajo v pritličju.

OB 85. OBLETNICI SMRTI LOJZETA BRATUŽA

Slovesnost v Podgori

Miha Kovic

Pred 85 leti, 27. decembra leta 1936, so fašistični zločinci na tem mestu aretirali 34-letnega organista Lojzeta Bratuža in ga prisilili, da je spil mešanico strojnega olja in bencina. Nadarjeni mladi slovenski zborovodja in skladatelj je po dveh mesecih hudih muk 16. februarja 1937 ugasnil v goriški bolnišnici. Goriško območje je bilo namreč v obdobju

med obema vojnama podvrženo intenzivnemu in načrtnemu poitalijančevanju, saj je bil v teh krajih večinski narod še vedno slovenski. Lojze Bratuž pa je bil eden tistih slovenskih izobražencev, ki so fašistično oblast presneto motili, saj je sledil lastnemu notranjemu nagibu in glasbenemu navdihu, pri čemer je čutil, da lahko svoje poslanstvo v polnosti

uresniči le v maternem jeziku. Sprva se je kot učitelj ukvarjal s poučevanjem in vodenjem pevskih zborov, najprej v Šmartnem v Goriških Brdih, v Solkanu in v bližini Pescare, kamor so ga oblasti premestile. Leta 1930, ob povratku v Gorico, ga je nadškof Frančišek Borgia Sedej imenoval za nadzornika cerkvenih pevskih zborov na Goriškem. Pevski sestavi so bili edini, do katerih še ni segla nasilna prepoved slovenske besede. Skladal je nabožne pesmi in vodil več slovenskih cerkvenih pevskih zborov tako v Goriških Brdih kot v Vipavski in Soški dolini.

Lojze Bratuž! Zakaj to spominjanje, čemù to večno obujanje temnih in bolečih trenutkov naše pol-preteklosti. Morda zato, da se vsaj za trenutek predramimo iz svoje ravnodušnosti

in se zamislimo nad tem, kaj nas kot mlade in manj mlade pripadnike slovenskega naroda in manjšinske skupnosti označuje in zaznamuje, pa če se tega zavedamo ali ne. Res zanimivo, da večkrat v najbolj kriznih obdobjih vzklijejo najbolj izjemni duhovi, in Lojze Bratuž je bil eden takih. S čim nas lahko še danes nagovarja ta veliki slovenski fant? Ogovarja nas – mlade – s svojo mladostjo, s svojim navdušenjem, s svojo neomajno zavezanostjo vrednotam: umetnosti, veri in zlasti slovenstvu. Ne tako lagodno, s kavča, ampak dejavno in do skrajnosti dosledno. Prešinja me spoznanje, da so korenine njegove ekstremne žrtve daljnosežne in da v vseh časih, ne le v mračnem obdobju fašističnega nasilja, vedno znova zahtevajo neko potrditev, nek smisel.

Svoj smisel in utemeljitev zahtevajo tudi danes, v dobi na videz umirjenih vodà, ko nas pripadniki večinskega naroda nagovarjajo z naklonjenostjo in svojim otrokom celo „privoščijo“ izobrazbo v slovenskem jeziku, jeziku naše manjšinske skupnosti, ker ti dvojezičnost širi obzorja, ker ti omogoča večjo odprtost in miselno prožnost, a ko žal, tudi znotraj matične domovine marsikdo izjavlja, da v nedrjih Evrope in globaliziranega sveta ni več vzroka za tolikšno navezanost na ta „mali“ jezik, še manj pa za tovrstne emotivne vzgibe znotraj tuje države. Vzgibe, ki v posamezniku vzbujajo potrebo po samopotrjevanju znotraj lastne kulture, lastnega jezika in lastne identitete. Danes, leta 2021, smo pripadniki slovenske manjšine v Italiji prosti, da se izražamo, se izobražujemo in kulturno udejstvujemo v slovenskem jeziku. Nekatere pristno slovenske zamejske družine pa se odločajo za vpis otrok v italijanske šole, češ da so te bolj kakovostne in da ti izobraževanje v jeziku večinskega naroda ponuja širše možnosti. Zdi se mi, da smo se zgodovinskih dejstev vsi učili, a premalokrat o njih poglobljeno razmišljali. V obdobju, ko je Slovincem večinski narod onemogočal, da bi le spregovorili v maternem jeziku, so bili nekateri pripravljene žrtvovati celo življenje. Kaj pa zdaj?

Jezik ti je dan, kot so ti dani starši in ti je dano obnebe, pod katerim odraščaš. Vendar je to

danost, ki ni trajna in tudi ne sama po sebi umevna, kajti v določenem trenutku zahteva zavestno odločitev, zavesten odnos in mogoče celo notranji boj. So torej ljudje, ki svoj jezik zavrnejo in taki, ki se zanj odločijo, so pa tudi taki, ki do svojega jezika nimajo nikakršnega odnosa. Pripadnost brez odnosa! Pripadnost iz navade, iz (duhovne) lagodnosti... Pripadnost, ki ji je skrb za jezik drobnjarkarstvo in zastarelost. Pripadnost, ki ji ni mar poplave kalkov in tujih jezikovnih primesi. In vendar je zavest o narodni pripadnosti tako dragocena, da brez nje ne moreš dovolj samozavestno doživeti niti evropejstva niti svetovljanstva. Ljubezen do svojega jezika in kulture ter spoštovanje do drugih.

Osebnost se mi zdi, da postajamo čedalje bolj pozabljivi. Če je historia magistra vitae, smo mi prevečkrat neposlušni dijaki, ki se posvečajo drugim poslom in s tem pripomoremo k neizbežnemu brisanju spomina. Da povzamem v lectio brevis, naj vam, dragi pozabljivi pripadniki slovenske manjšine povem, da je slovenstvo vrednota. Vedeti moramo, da četudi imamo italijansko državljanstvo, je naša narodnost slovenska!

Naše slovensko zamejstvo premore veliko kulturnih društev, vendar je povprečna starost njihovih članov iz leta v leto višja. Za to lahko le delno krivimo neugodne demografske razmere. Veliko večjo vlogo igrata vzgoja otrok in posredovanje narodne zavesti kot ene pomembnejših vrednot.

Mar ni v teh, na videz umirjenih časih, izziv še kako močan? In vedno aktualen in glasen je tudi nemi opomin Lojzeta Bratuža, ki v odnosu do slovenstva ne prenaša ravnodušnosti in mlačnosti, ampak pogumno in pokončno drži, ki edina omogoči njegovo ohranjanje in gojenje, vendar s pogledom naprej, za prepričano in navdušujoče prenašanje maternega jezika in kulture na bodoče generacije. In v naši skupnosti še vedno delujejo kulturni delavci, tudi mladi, ki si, hvala

Bogu, v duhu neizrekljive Bratuževe zapuščine, za vrednote slovenstva, slovenske kulture in jezika iskreno prizadevajo.

Intervju z dolgoletno pevko Jerico Koren, por. Humar

Vida Boškin

1. Bi z nami delili kako nepozabno dogodivščino, ki se vam je zgodila v sklopu zbora?

Najlepša dogodivščina je bila zagotovo obisk pri sv. očetu Janezu Pavlu II. v Rimu leta 1991 in nastop zbora s pevovodjo Tomažem Tozonom v dvorani Nervi v Rimu.

2. Katera je vaša najljubša cerkvena/posvetna pesem?

Naj vam najprej povem, da so meni lepe vse slovenske pesmi, cerkvene ali posvetne. Če pa že moram izbrati, so mi najlepše Marijine pesmi ali, glede na svojo življenjsko dobo, mi je zelo pri srcu Slomškova "V nebesih sem doma". Od narodnih pa se mi kot Števerjanki posebno dopade "Lipa zelena" ali "Zarja Števerjana".

3. Kdaj ste začeli peti in zakaj?

K pevskim vajam sem pristopila, ko mi je bilo 15 let. Takrat sem lahko prvič šla na vaje s svojo sestro Bruno. Vzrok za to, da sem postala članica zbora, pa je bil zaradi druženja in spoznavanja novega ambienta ter novih ljudi.

4. kateri glas ste peli in koliko let ste peli?

Priznati moram, da nimam posebno lepega glasu, pela pa sem sopran. Pri zboru sem pela približno 28 let. Pustila sem zaradi mnogih službenih in družinskih obveznosti in ker sta moji dve hčerki, ki sta bili takrat že dovolj odrasli, lahko že sami zahajali na vaje in tako nadaljevali družinsko ljubezen do glasbe.

5. Zakaj ste odnehali? Vas kdaj mika, da bi se vrnili?

Še vedno rada kaj zapojem, ker je to v mojem DNK, toda glas me ne uboga več, ker je prišlo do nekaterih problemov s ščitnico in tudi ker z leti glas ni več tisti... uho pa še vedno sliši, ko kakšen zbor zapoje "fouš", kot je imel navado reči gospod Tozon.

6. Kaj vam je bilo najbolj/najmanj všeč na nastopih?

Pevski nastopi so mi vsi všeč, če pevci zapojejo, kot je treba in so koncentrirani na svojo vlogo. Če zbor ni primerno pripravljen, naj raje ostane doma. V pandemiji smo pogrešali petje in druženje nasploh, toda treba je reči, da imamo danes, hvala Bogu, tudi mnogo lepih oddaj po radiu.

7. Kaj vam pomeni petje v življenju? Ali še radi požete?

Kot sem že omenila, pomeni nam Slovincem petje res veliko. Ne morem si predstavljati praznika, tudi preprostega družinskega praznika, brez petja. Naj si bodi krst, obhajilo, birma, poroka in tudi pogrebe, take in drugačne praznike in obrede naj še naprej spremlja naša pesem.

8. Katere so po vašem mnenju najbolj pomembne vrednote našega zbora? Katere so značilnosti, po katerih se razlikuje od ostalih?

Mislím, da je ena prvih vrednot našega zbora ta, da je slovenski in da je večina pevcev mladih, kar daje zboru poseben pečat. To

mislim, da ga najbolj razlikuje od zborov, ki imajo pevce, ki so v višji starosti, čeprav gre seveda tudi tistim veliko priznanje, ker kdor poje da veliko energije v to, kar dela.

9. Kaj svetuje bodočim pevcem in dirigentom?

Dirigentom nimam kaj svetovati, ker nisem primerno podkovana. Pevcem pa bi svetovala, naj vedno vztrajajo naprej in skrbijo za nove mlade člane.

Bog vas živi!

POSTAVITEV ZVEZDE REPATICE

Lapo Farolfi

Kot veleva tradicija, je tudi letos mrzle števerjanske decembrske noči osvetljevala zvezda repatica. V soboto, 11. decembra, zjutraj smo se vaški fantje in dekleta zbrali na placu, da bi na zvonik, ali po naše *ter*, postavili šesterokrako božično zvezdo. Že zgodaj zjutraj nas je pozdravil močan mrzel veter, ki nas je vse premrazil. Kljub temu nismo ostali z roko v roki: najprej smo sestavili kovinsko ogrodje zvezde, zatem pa smo ga opremili s žarnicami. Povzpeli smo se tudi do vrha zvonika, da bi poskusili privleči zvezdo do najvišje točke naše vasi. Veter pa je bil krepko premočan, da bi nam to uspelo. Zaradi tega nam tistega dne ni ostalo druge, kot da smo

se zatekli v kuhinjo doma in popili kozarec toplega čaja. Pri tem smo tudi zložili prejšnjo številko Vestnika.

Burja, ki je nam onemogočila delo, pa ni odpihala naše dobre volje in vztrajnosti. Spet smo se torej zbrali v nedeljo pred mašo. Na ta dan nam je bilo vreme bolj naklonjeno: brez večjih težav smo povzdignili zvezdo na zvonik in priklopili njen rep na zunanjo steno Sedejevega doma. Po uspešnem podvigu smo, eni s kozarcem soka, eni s kozarcem domačega vina, nazdravili na zvezdo repatico, ki je mesec dni v temnih nočeh pozdravljala domačine in goste.

Delovanje mladinskega krožka OBČNI ZBOR IN PUSTNO RAJANJE

Ivan Boškin

Konec januarja smo člani Mladinskega krožka imeli občni zbor. Sestali smo se v nedeljo po maši. Bili smo prisotni skoraj vsi, komur pa ni uspelo priti osebno v dom, se je povezal preko Meeta. Spremenilo se je kar nekaj vlog. Predsednik krožka je sicer ostal Bernard Terpin. Odličnega podpredsednika pa je nadomestil vsekakor sposoben in cenjen Miha Kovic, zato se ni treba ničesar bati. Za novo zapisničarko se je kandidirala, bolj ali manj prisiljeno, Valentina Ferligoj in nov blagajničar je postal Lapo Farolfi. Vnesli smo še novo vlogo, in sicer določili smo glavnega za pripravljanje zakusk, saj smo se zavedeli, da je bilo to nujno potrebno. Nov odbor se je moral izkazati že takoj: pri gradnji voza za pust. Letos smo končno, po dveh letih premora, ponovno lahko pustovali

po vasi. Tokrat smo se odločili, da bomo gusarji. Imeli smo veliko idej za voz, ki smo ga gradili kar nekaj dni. Platno smo tako postavili, da je voz izgledal kot ladja, ki pluje na morju.

V sredino smo postavili drog, ki se ga je lahko po volji dvignilo in tako se je pokazalo veliko glavno jadro. Nanj smo privezali še "štrik" z opico, ki je visela v zraku in na obok ladje smo narisali

še hobotnico, ki se je plazila na ladjo. Vložili smo toliko truda ravno zato, ker smo lahko ponovno, po dveh letih premora, gradili in ustvarjali. Zabava se je nadaljevala ves pustni torek, ko smo hodili po vasi in peli, plesali, jedli in pili. Ob polnoči pa smo zaklenili dom in se vrnili, po končanem rajanju, domov.

Veste, pust po vasi ni samo hoja od hiše do hiše, prigrizek in požirek tu pa tam. Vaški pust

pomeni predvsem prinašanje veselja ljudem, vsaj enkrat letno. Pomeni polnjenje poštnih nabiralnikov s koriandoli. Pomeni eno zapeti skupaj z vaščani. Je druženje mladih in starejših. To vzdušje, ki se ustvari na pustni torek po vasi, bi se ga moralo obdržati skozi celo leto, saj združuje vaščane, jih približuje v neko skupnost, kjer ni diskriminacij. Pust je čudovit praznik ravno zato, ker na tisti dan si lahko kdorkoli, in nihče te ne bo zmerjal ali rekel karkoli slabega.

Pust je tradicija, ki se mora nujno obdržati in upam, da bo nam, vaščanom, to uspelo.

KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI

ŠTEVERJANCI

Intervju: Lapo Farolfi

Ime in priimek: Mosè Komjanc

Bivališče: Jazbine

Vaško ime družine: Komjanc

Letnik: 2005

Horoskop: lev

Najljubša hrana: riž

Najljubša pijača: bezgov sok

Študij: 3. razred znanstvenega liceja Duca degli Abruzzi v Gorici

Hobiji: kolesarjenje, branje

Šport: nogomet

Knjiga na nočni omarici: Detektivske zgodbe – John Grisham

1. Si zadovoljen s svojo izbiro višje šole?

Ja, zadovoljen sem s svojo izbiro. Seveda je moj licej, kakor vsaka šola, zahteven, vendar hodim v šolo prav zato, da se nekaj novega naučim. Šola poudarja predvsem znanstvene

predmete, ampak mislim, da bom ob koncu petih let imel celovito pripravo. Prav zato mi šola odpira vrata vseh univerzitetnih smeri. Poleg znanstvenih predmetov se učim tudi dva tuja jezika: angleščino in nemščino. Zelo so mi všeč znanstveni predmeti, letos

predvsem naravoslovje, v drugem štirimesečju obravnavamo človeško telo. Všeč mi je tudi zgodovina, pri kateri obravnavamo obdobje od leta 1000 dalje. Na žalost je prejšnji dve leti razsajal covid, ki je omejil izkušnjo višje šole, saj nismo mogli delati eksperimentov v laboratorijih, kot tudi drugih dejavnosti.

2. Bi nadaljeval s študijem?

Seveda bi si želel nadaljevati s študijem, saj nudi šola, kot sem že povedal, celostno pripravo. Vem, da sem že v 3. letniku, a se še nisem odločil za fakulteto. Zadnja leta sem se navdušil nad svetom ekonomije, zato mislim, da bom izbral ekonomsko ali marketing fakulteto. Zelo mi je všeč biti v stiku z ljudmi. Ampak še nisem gotov, kaj bi rad počel, saj menjam odločitve zelo hitro, če se navdušim nad kakšnim drugim delom.

3. Kaj delaš v prostem času?

V prostem času rad delam različne stvari, npr.: rad berem knjige, poslušam glasbo, se srečujem s prijatelji, kolesarim. Rad se družim s šolskimi prijatelji, pa tudi s prijatelji iz Števerjana. Vedno se zabavam, ko sem v dobri družbi. V poletnem času sem veliko časa v naravi in delam na vrtu. Večina knjig, ki jih berem, so za šolo ali za poglobitev kake šolske teme, ki smo jo obravnavali v šoli, ali se mi zdi zanimiva. Trenutno berem knjigo o Danteju, saj ga obravnavamo pri italijanščini. Za sedaj še nimam najljubše knjige. Rad tudi potujem, pred pandemijo sem potoval po različnih krajih in tujih državah. Po pandemiji in teh žalostnih časih bi rad spet potoval po svetu in obiskal države, kjer še nisem bil.

4. Se ukvarjaš ali si se ukvarjal z glasbo? Si gral kakšen inštrument?

Ukvarjal sem se z glasbo. Približno 7 let sem igral trobento. Zelo mi je všeč kot inštrument.

Spominjam se, da so mi bila že v otroštvu všeč pihala. Igral sem tudi v pihalnem orkestru nekaj časa, bila je zares lepa izkušnja, saj nisem nikoli prej igral v skupini. Zaradi šole in tudi drugih razlogov, sem prekinil učenje trobente. Pel sem tudi v zboru srednje šole, kar je bilo zame prvič. Skupaj z zborom smo se tudi udeležili glasbenega festivala v Montecatiniju, v Toskani.

5. Hvala Mosè za pogovor. Koga izbereš za naslednjega intervjuvanca?

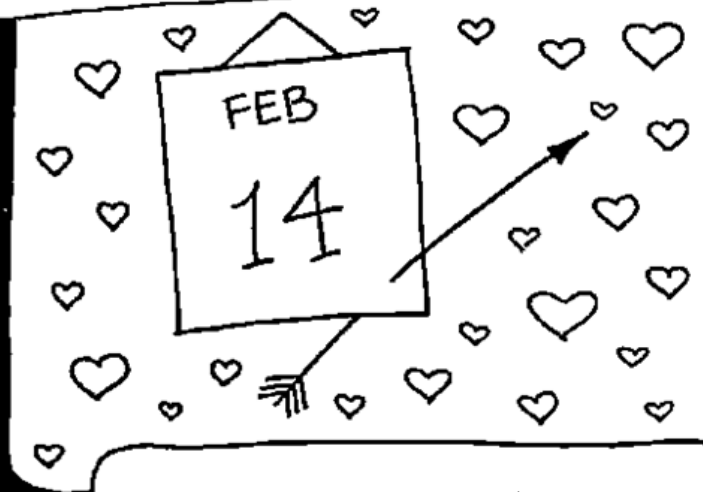
Alana Štekarja

ZGODBA O SVETEM VALENTINU

ILUSTRIRALA LARA PRODERUTTI

Vsi poznamo dan sv. Valentina,
ki goduje 14. februarja

Kaj pa vemo o svetniku samem?

Nimamo veliko
podatkov o njegovem
življenju. Morda sta celo
obstajala dva Valentina.

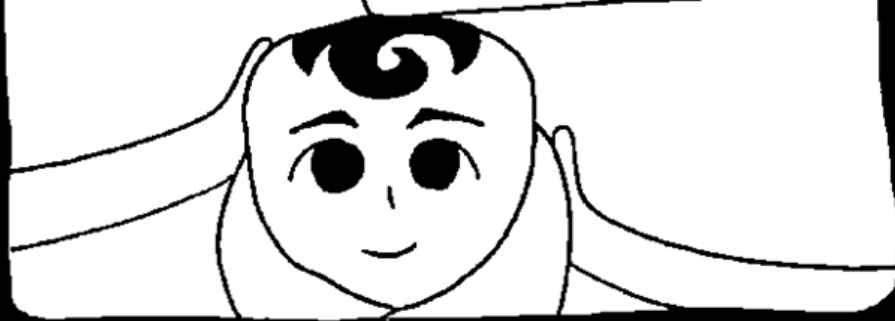
Kar vemo, je globoko
prepleteno z legendami.

Zgodba pravi, da je ozdravil
slepo hčer nekega Rimljana.

Verjetno se je rodil v mestu Terni, v
Umbriji v 3.stoletju.

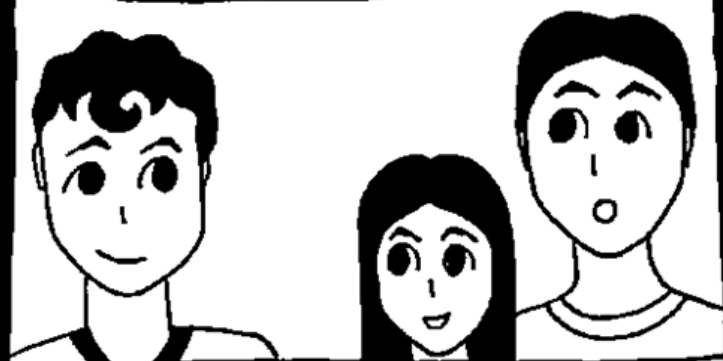
IME MU BO VALENTIN.

KAR POMENI MOČAN.

Cesarju Klavdiju, ki je bil
pogan, to seveda ni ugajalo.

VALENTIN, ZAPUSTITI MORAŠ
SVOJO VERO IN SLAVITI NAŠE
RIMSKE BOGOVE!!

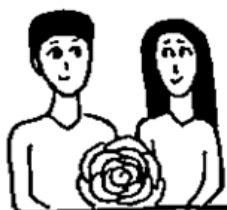

KER SI OZDRAVIL MOJO HČER, POMENI
DA JE TVOJ BOG RES MOGOČEN. VSI SE
BOMO DALI KRSTITI.

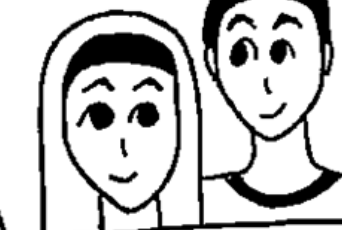
Druga zgodba pravi, da je rešil spor med zaročencema s tem, da jima je podaril vrtnico.

LJUBITA SE IN SPOŠTUJTA.

Zato naj bi tudi postal zavetnik zaljubljenecv in predvsem zavetnik nesrečnih parov.

Pred smrtjo je poročil kristjanko Serapijo in Rimljana Sabina, kar je bilo proti zakonu.

Takratni cesar Avrelij se je ujezil nad Valentina in ga dal ubiti 14. februarja leta 273.

Kmalu so ga razglasili za mučenca in svetnika.

Zaslugo za to, da poznamo danes Valentina kot zavetnika ljubezenskih parov, gre Geoffreyu Chaucerju, ki ga je v svojih Canterburyjskih zgodbah prvič omenil kot priprošnjika ljubezni.

Geoffrey Chaucer
The Canterbury Tales

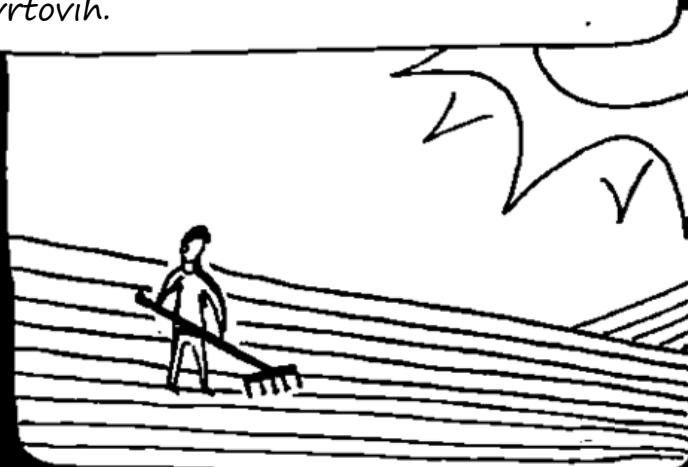
Valentin pa je tudi zavetnik mladostnikov in čebelarjev.

Na Slovenskem je predvsem v pregovorih pogosto povezan s pomladjo in prebujanjem rastlin, saj goduje v času ko se počasi topili.

Po starih kmečkih koledarjih naj bi se prav 14. februarja začela prva dela po vrtovih.

»Sveti Valentin ima ključke od korenin.«

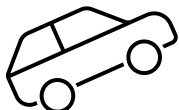

VESTI IZ ŠTEVERJANSKE OBČINSKE HIŠE

Marjan Drufovka

PREJELI SMO DVE RABLJENI VOZILI

Dežela FJK je brezplačno odstopila dve rabljeni vozili občini Števerjan: Fiat Panda 4x4 letnik 2000 in Toyota pick up letnik 1995. Res je, da sta vozili stari, a sta v zelo dobrem stanju.

KONSOLIDACIJA ZEMELJSKEGA PLAZU NA VALERIŠČU

Občinska uprava je leta 2018 od dežele (s strani Centralne direkcije za okolje in energijo) prejela 200.000,00 evrov za konsolidacijo zemeljskega plazu PAI 0310191100 (deželni spisak PAI – Piano assetto idrogeologico – Načrt za hidrogeološko ravnovesje). Uprava je decembra 2018 imenovala izvedence za pripravo natančne študije. V letu 2019 so tehniki pregledali in tehnično ocenili celotno pobočje. Bil je pripravljen zaključni načrt, ki je bil razdeljen v tri sklope. Prejeti denar leta 2018 naj bi služil za kritje vseh stroškov analize, načrtovanja ter za prvi sklop del, ki je vreden 145.000,00 evrov. V letih so se stroški povečali in zaradi tega je občinska uprava v letu 2021 namenila dodatnih 24.500,00 evrov za zaključek prvega sklopa. Dela se bodo začela v letu 2022. Ostala dva sklopa del, ki trenutno nimata še finančnega kritja, smo jih prijavi v spodnji državni prispevek.

RAZPIS NOTRANJEGA MINISTRSTVA

Februarja 2022 se je občinska uprava prijavila na razpis notranjega ministrstva za državni prispevek (v višini največ enega milijona evrov), ki je namenjen okrepitvi varnosti in sanaciji zgradb ter ozemlja, za izvedbo nujnih del na občinskem teritoriju v prihodnjem triletju. Prijavljeni posegi vključujejo sanacijo različnih plazov, ki so trenutno aktivno prisotni na ozemlju z visoko stopnjo geološke ogroženosti, evidentiranih tudi v samem Načrtu za hidrogeološko ravnovesje (PAI). Prijavili smo pet sklopov del za triletje 2022-2024 in znašajo 73.864,00, 624.215,00 ter 300.000,00 evrov.

RAZPIS NOTRANJEGA MINISTRSTVA

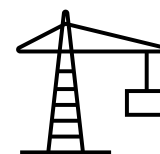
Februarja 2022 se je občinska uprava prijavila tudi na razpis za načrtovanje energetske obnove osnovne šole Alojz Gradnik. Potrebno je obnoviti streho, izolirati stavbo, zamenjati centralno peč, zamenjati okna, kjer je potrebno, preurediti prostore knjižnice in podobno. Prijavljeni znesek znaša 85.400,00 evrov.

SREDSTVA NOTRANJEGA MINISTRSTVA

Občinska uprava je v iz tega sklada prejela v prejšnji letih približno 170.000,00 evrov. Sredstva so namenska, saj priloženi spisak točno določa uporabnost le-teh. Odločili smo se, da bomo vložili sledeča sredstva v povečanje varčnosti in predvsem varnosti občanov. Prav zaradi tega so bila do danes vložena državna sredstva v posodobitev, popravilo, namestitev nove in energetske učinkovite prenove nekaterih delov javne razsvetljave na občinskem ozemlju. Ministrski prispevek za občine, ki imajo manj kot 5.000 prebivalcev, predvideva 50.000,00 evrov letno in je na razpolago občinskim upravam za petletje 2020/2024. Vsota se iz leta v leto lahko tudi spreminja. Leta 2022 znaša prispevek za števerjansko občino 84.168,33 evrov.

SANACIJA OBČINSKE STAVBE

V času se je izkazalo, da bodo dela na občinski stavbi nekoliko obsežnejša od pričakovanega. Ob prilagoditvi protipotresni zakonodaji si želimo tudi prenoviti napeljave ter izboljšali energetske učinkovitost. Tudi notranjost stavbe bomo obnovili. Nadalje si želi občinska uprava tudi estetsko izboljšati videz le te, da bo skladnejši z okoljem, kjer se nahaja. Dežela FJK je dodelila občini Števerjan leta 2021 552.180,00 evrov za naslednje triletje. Meseca februarja 2022, z že ustaljeno prakso posvetovanja deželne uprave z občinami, je števerjanska občinska uprava vprašala naknadnih

532.614,00 evrov za zaključek tudi drugega sklopa del.

Prav v ta namen se je občinska uprava oktobra lani prijavila na deželni razpis namenjen ovrednotenju vaških jeder, DZ št. 2/2000 člen 4 in uvrstili smo se prvi na lestvici ter prejeli največjo možno vsoto razpisa in sicer 200.000,00 evrov. Tudi ta sredstva bodo namenjena sanaciji občinske stavbe.

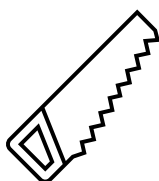
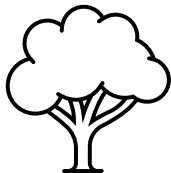
PROJEKT ZA OVREDNOTENJE VAŠKIH JEDER (»BORGHI 2«)

Občinska uprava je leta 2021 ponovno prejela deželni prispevek v višini 240.000,00 evrov iz deželne postavke za urbano prenovo manjših naseljenih središč in podeželskih vasi, imenovan projekt "borghi 2". S temi sredstvi bomo nadaljevali z urejevanjem središča vasi, talno bodo označeni trije zgodovinski vhodi v vas, estetsko bo urejen betonski podporni zid pri Dvoru in še marsikaj bo postorjenega. Dela se bodo pričela nekje do poletja 2022.

ODSTRANITEV DREVES OB CESTI NA CELOTNEM OBČINSKEM TERITORIJU

Potrebno je podčrtati in se zahvaliti vsem občanom za sodelovanje, saj so v celoti razumeli prvotni namen občinske uprave: veje in listje se raztezajo proti cesti, vanjo tudi posegajo in ustvarjajo oviro, s čimer posledično zmanjša vidljivost prometnih oznak, divjih živali in ogroža varnost cestnega prometa; če zaradi vremenskih vplivov ali iz drugih razlogov na cesto padejo drevesa, ki so posajena na stranskih zemljiščih ali vejevje različnih vrst in velikosti, je njihov lastnik odgovoren nad posledicami; da daljše trajanje tovrstnega zanemarjenega stanja ogroža higieno ter zdravje posameznika, javnosti in okolja, saj omogoča širjenje škodljivih žuželk in nesprejemljivo povečanje tveganja za požar; in še bi lahko naštevali.

Kdor ne pristopi k projektu in ne podpiše sporazumnega dogovora, si prevzame nase odgovornost, da opravi dela z lastnimi sredstvi. Namenjena sredstva za izvedbo del znašajo 27.255,67 evrov.

Prvotni namen občinske uprave je bil izvesti dela jeseni 2021, a žal je slednji projekt zahteval precej birokratskih postopkov. Dela se bodo izvedla marca 2022.

TURISTIČNA INFO TOČKA V KRMINU

Sodelovanje občin znotraj briškega okoliša, t.i. Patto per il Collio, počasi rojeva prve otipljive rezultate. Lani so odprli turistično info točko PromoTurismo FVG v Krminu, naloga katere je promocija celotnega briškega okoliša.

Produktivne dejavnosti torej lahko postanejo del turistične promocije Dežele FJK. Ta bo razdeljena v več tematskih sklopov, kot so tridnevni družinski paketi z nočitvami, degustacije in prodaja vin, kolesarske tematske poti ipd. Gre za izjemno priložnost, ki celotnemu ozemlju omogoča širšo promocijo na deželni ravni ter vključitev v turistično zgodbo naše občine in dežele.

Vabimo torej vse dejavnosti k sodelovanju pri promocijskih dejavnostih PromoTurismo FVG!

VAŠKA NITKA SPOMINA

O tem projektu smo že poročali pred kakim letom, a danes smo končno prišli do prvih konkretnih rezultatov. Občina Števerjan je bila svoj čas partner projekta "Spomini/ Memorie 1918-2018" Kulturnega centra Lojze Bratuž iz Gorice, ker smo si srčno želeli, da bomo tudi v našem prostoru ovrednotili in obeležili spomin padlih v prvi svetovni vojni. Za vse nas je torej ta podvig predstavljal začetni temeljni kamen, ki upamo, da bo prinesel veliko sadov pri spoznavanju prve svetovne vojne na naših tleh (glej valorizacija zidu z nagrobnimi kamni vojakov na Valerišču, ovrednotenje vodnjaka na Jazbinah, ipd.).

Števerjanska občinska uprava bi želela ustvariti vaško nitko spomina: sladka želja o postavitvi spomenika z vklesanimi imeni padlih vojakov, na trgu pred občinsko hišo, se uresničuje. Do danes so zabeležena imena 24. domačinov, brez dvoma se jim bo s časom še kdo pridružil, saj raziskovanje se še ni zaključilo. Radi bi otvorili spomenik s krajšo slovesnostjo v soboto 26. marca ob 11. uri. Zahvala gre domačinoma Filippu Formentiniju in Alessiju Stasiju, ki se ukvarjata z raziskovanjem in z nelahkim iskanjem podatkov imena padlih Števerjancev, podjetju Marangon s Koprivnega za kamnite plošče ter gradbenemu podjetju Hlede Alojz Ivan za izvedbo del.

DOBRE PRAKSE ZA ZAVEDEN IN ZAVESTEN DRUŽBENI VSAKDAN

Marjan Drufovka

Leto 2021 je bilo za nas Števerjance pomembno leto, saj smo proslavili 70. obletnico Kmečko delavske zveze. V 70. letih se je zgodilo marsikaj, spremenil se je svet okoli nas, spremenili smo se sami. A zgled ustanoviteljev Kmečko delavske Zveze v Števerjanu je svetel in jasen, korenine so bile in so čvrste, vrednote jasne, cilj neomajen: svobodni in samostojni na svoji zemlji, saj politični sistemi minejo, narod pa ostane. Števerjanska sekcija SSK je prepričana, da moramo še naprej nadaljevati z uspešno zgodbo o samostojnosti, o zavednosti, o vztrajanju, tudi ko te sistem prepričuje, da moraš slediti drugačnemu modelu. To je zgodba o pogumnih graditeljih, o delovnih in poštenih ljudeh.

V sklopu praznovanj 70. obletnice KDZ smo jeseni lani organizirali trojček političnih večerov v Sedejevem domu, ki so zaželi precejšnje odobravanje s strani poslušalcev. Želeli smo izpostaviti ljudi, ki so veliko dali v dobrobit naše lokalne in širše skupnosti in so znali posredovati zdrave vrednote mlajši generaciji. Starejša in mlajša generacija sta stopili skupaj in zavedali smo se, da sta konec koncev govorili sličen jezik. Pred nami je torej velik izziv: nadaljevati po tej začrtani poti, saj se v mlade vsekakor in vedno spleča vlagati! Lepo bi bilo, da bi nam uspelo spraviti na noge politično šolo. Potrebujemo pa pomoč prav pri vsakem izmed vas.

Niz predavanj bi bil namenjen vsem, a predvsem mlajšim generacijam, da poglobijo, kaj pomeni upravljati skupno dobro na pravi in korekten način, kaj pomeni politika, je tisto, kar lahko najbolje počasti zapuščino in spomin na priljubljenega Mirka Špacapana, slovenskega zdravnika in pediatra, političnega in kulturnega delavca. Prav priljubljenemu Mirku Špacapanu bi lahko posvetili niz predavanj, splet dogodkov.

Projekt o dobrih praksah si želi:

- nadaljevati s kakovostnimi in z brezplačnimi predavanji, da damo priložnost za srečanje in poglobitev ključnih vprašanj z nekaterimi bolj in manj priznanimi intelektualci (Ivo Jevnikar, Damijan Terpin, Jasna Legiša, Mitja Bužan, Vladimir in Franc Jožef Smrtnik, dr. Helena Jaklitsch, dr. Dejan Valentiničič, dr. Anže Logar, Žiga Turk, dr. Ljudmila Novak, Lojze Peterle, Matic Germovšek Žnidaršič, Ivan Janez Štuhec in še bi lahko naštevali);
- vključiti vse tri pokrajine (Goriško, Tržaško in Videmsko), kjer živi slovenska manjšina. Želja je, da bi se predavanja vsakokrat odvijala na različnih prizoriščih, kjer živimo Slovenci;
- mišljeni so pogovori, kjer sogovorniki povejo, kako pojmujejo politiko, družbo, kaj je zanje pomembno v življenju in bi jih vodila Erika Jazbar, delavnice in tudi izleti (v Bocen k prijateljem Južnotirolske ljudske stranke, v Državni zbor Republike Slovenije, v Celovec in spoznali bi delovanje Narodnega sveta koroških Slovencev, v palačo deželne vlade FJK, ipd.);
- izpostaviti vrednostni trojček - slovenstvo, demokracija, krščanstvo. O njem ne govorimo ideološko, ampak z vidika zvestobe in rasti;
- strniti zamejski prostor, ki brez dvoma občuti demografski padec in mladi danes izhajajo iz slovenskih, mešanih oz. italijanskih družin, ki o lastni identiteti in slovenstvu tudi razmišljajo, pa čeprav morda malo drugače kot njihovi starši in nonoti;
- še naprej nagovarjati mlade. Danes mlade nagovarja, ko naprimer govorimo o politiki, in sicer o politiki z veliko začetnico in samo ta jih prepriča, da gredo na volitve, da se aktivno vključijo v stranko, da so del neke skupnosti in da delujejo za skupno dobro. O lastni identiteti in slovenstvu razmišljajo in jim ni čisto vseeno kako se zadeve odvijajo.

Skoraj trrmasto moramo biti prepričani v nujnost sodelovanja, preko združevanja sil, z vsemi subjekti, ki delujejo na celotnem našem ozemlju, od župnij do prosvetnih društev, od posameznikov vse do edine slovenske stranke v Italiji SSK, z namenom, da se razvije in izvede ta projekt, ki naj bo še ena dodatna stopnička pri gradnji boljše prihodnosti. Nič novega seveda, vse to kar so naši predhodniki že delali, a žal je ta vez v letih malo popustila. Vse to za mlade!

Kaj rečete, ali bi se splečalo žrtvovati eno sobotno dopoldne na mesec? Morda, ja.

Delovanje društva Briški grič PUST, PREŠEREN IN MIMOZA

Maja Humar

PUSTNA DELAVNICA ZA OTROKE

V pustnem tednu so na sedežu društva Briški grič na Bukovju priredili pustno delavnico za otroke. V ponedeljek, 28. februarja, so v jutranjih urah otroci napolnili društveno dvorano z veseljem in razposajenostjo, ki je značilna za to obdobje v letu. Delavnico je vodila Anja Pertovt, ki je poskrbela za poslikavo obraza, ples in družabne igre.

OD PREŠERNA DO MIMOZE

Tradicionalni dogodek, ki ga društvo Briški grič v sodelovanju s Fotoklubom Skupina 75 prireja v kulturnem domu na Bukovju in ki je posvečen dnevu slovenske kulture in dnevu žena, se je letos ponovno odvijal v prisotnosti.

Osrednji trenutek večera je otvoritev razstave Ženski pogledi, ki so jo letos oblikovale Tamara Mizerit, Dominique Pozzo in Nicol Barbo.

Tamara Mizerit s svojimi fotografijami prikazuje lepoto narave in razne vedute na mesto in podeželje, Dominique Pozzo je mlada profesionalna fotografinja s Poljan pri Doberdobju. 14-letna Nicol Barbo pa se je predstavila s svojimi stvaritvami na platnu.

Slavnostni govor je podala Kristina Knez, ravnateljica slovenskega dijaškega doma S. Gregorčiča v Gorici. Izpostavila je pomen kulture, ki nam je omogočil v letih, da smo ohranili čut pripadnosti ter se vprašala, ali je za mlade tak pojem kulture še vedno aktualen. V nadaljevanju je Knezova podčrtala nujnost, da se krog govorcev slovenskega jezika širi, ker samo "živ in na vseh nivojih uporabljen jezik nas bo kot skupnost ohranil pri življenju", je dodala. Glede položaja žensk v družbi pa se je govornica obregnila od retoričnih fraz o enakosti žensk, saj je mogoče ob vsakem koraku videti razlike in kratenje njihovih pravic, je zaključila.

V nadaljevanju večera so nastopili otroci zbora Briški slavčki, ki so pesem in besedo posvetili svojim mamam. Nastopila je tudi vokalna skupina Briške trcinke pod vodstvom Mojce Cej in ob spremljavi Valentine Cibič. Na koncu večera, ki sta ga povezovali Jasna Tomsič in Jana Štekar, so dekleta zapela Lennonovo Imagine, ob petju katere so se pevkam na prizorišču priključili člani otroškega zbora, ki so pred publiko razvili

mirovniško zastavo z napisom Mir-Pace. S tem smo želeli izpričati željo po utižitvi orožja in gorja, ki divja po svetu.

Med gosti so na števerjanskem večeru izstopali županja Franca Padovan, Martina Valentinčič, odbornica za kulturo pri števerjanski občinski upravi, ter predsednica Zveze slovenskih kulturnih društev za Goriško Bruna Vizintin.

ZIMSKO DELOVANJE MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA

Andrea Bojić

V zimskem času je mešani pevski zbor kakor običajno sodeloval pri polnočnici v števerjanski cerkvi pod vodstvom Patricka Quaggiata in ob orgelski spremljavi Martine Valentinčič. Že naslednji dan, na dan sv. Štefana, je zbor nastopil na tradicionalnem božičnem koncertu v goriški stolnici, ki ga prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov in je kljub lanski odpovedi, letos ponovno potekal. Bogat program s številnimi nastopajočimi je Mešani pevski zbor obogatil z božičnimi pesmimi: *Božična noč* [Z. Harej], *Otrok v božični noči* [A. Vodopivec], *Sveta noč* [A.

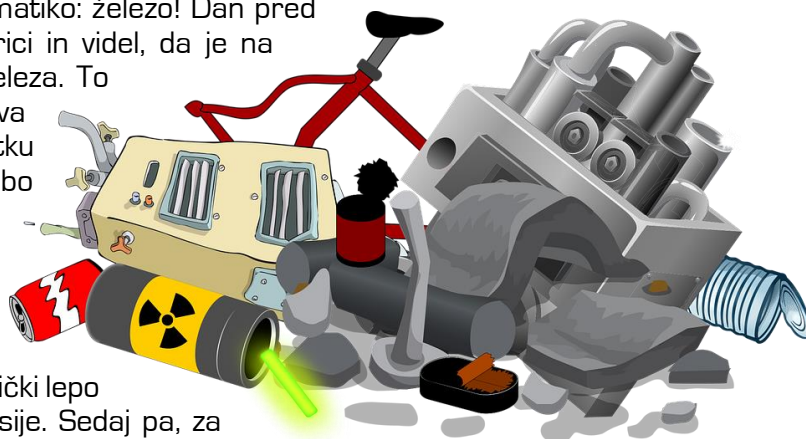
Danev], *Poslušajte vsi ljudje* [U. Vrabec] in *Kaj se vam zdi* [H. Lavrenčič].

Božično delovanje zbora je sklenil tradicionalni koncert 9. januarja v Ronkah. Slovenska božična pesem je zadonela v cerkvi Sv. Lovrenca v organizaciji kulturnega društva Jadro in rekreativnega društva Tržič, ki delujeta v Laškem. Program je vseboval devet pesmi s poudarkom na slovenskih avtorjih in pevcem prinesel veliko zadovoljstva ob ponovni možnosti za nastopanje.

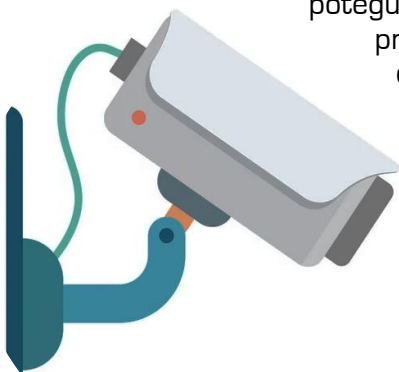
ŽELEZO, JOJ TO ŽELEZO!

Ivan Vogrič

Po dveh letih se zopet oglašam z isto tematiko: železo! Dan pred zahvalno nedeljo sem se peljal proti Gorici in videl, da je na Puščo nekdo pripeljal lep kup starega železa. To me je kar precej segrelo, saj so komaj dva tedna prej odpeljali tisto, kar se je v začetku novembra nabralo. Naslednja nabirka pa bo komaj v začetku novega leta. Do takrat pa se bo to svetilo tam na Pušči. V neposredni bližini je postavljena klopca, kjer se turisti lahko ustavijo in občudujejo naše lepo okolje: vinograde, gozdove, lepo sliko na zidu, spomladi jim ptički lepo pojejo, rožice in drevje cveti, sonce lepo sije. Sedaj pa, za dober poldrugi mesec, čez cele božične praznike,

lahko občudujejo lep kup starega železa. Pred nami imamo lepe turistične izzive: Collio-Brda se potegujeta za Unescov seznam, obe Gorici bosta v kratkem evropski prestolnici kulture. Po naših krajih bo mrgolelo tujcev, ki bodo iskali edinstvenih užitkov. Taki junaški podvigi pa niso umestni. Če bi imel tisto zagnanost in energijo, ki sem jo imel, ko sem bil star kakih trideset let, bi prav gotovo bil sposoben znesti vso to ropotijo temu junaku domov pred hišo in to tako, da ne bi mogel niti iz nje.

Servis zbiranja starega železa je lepa usluga, ki nam jo nudi naša občina. Zbiranje železa se začne komaj takrat, ko Tomaž pripelje ograjo in ogradi prostor za nabiranje starega železa. Samo tja noter se sme odložiti odpadlo železo. Kar je naš junak napravil je neodgovorno odložiti nek odpadek v naravo. To pa je zelo hudo kaznivo dejanje, za katerega ne bo dovolj plačati kazen, marveč se bo treba zagovarjati pred sodnikom.

Rad bi svetoval naši občinski upravi, da bi na tem mestu nastavila tako kamero, kot jo nastavlja lovcu za divjad. Kamera bo črno na belem pokazala krivca, kateremu ne bo lahka predla.

Kdor ne sliši, mora začutiti!

Piši kukr govoriš

Se zgodi poguestoma, de je človek sljip. Adni praveji, de je ljubezen sljipa, ma tu je, bi rekla, u pozitiumem smislu. Tipo adn je teku zaljubljen, do uh, de sploh ne opaze, de soja pupa ma en tak nues, de bi lahko jegrala pulčinelu brez maškere. Al pej žena je teku zeljubljena u sojega mueža, de ne vide (al usaj nordi fintu, de ne vide), keku je pocoklau sz lužu cielu hišu, ztuki je rabu en šraufencigu, ki pole ga ni niti nejdu, pole ki mu je že stuekret rekla, nej se prebuje prej ku prijje nueter. Ja. Kejšen krat je rjjs sljipa.

Ma u teh zadnjih časeh opažm, kolko je, en to ne lih u pozitiumem smislu, sljipo sovraštvo. Trkej sljipo, d ne vide pu centimetra pred sabu. In šoštanca sovraštvo živi na slepoti, oziroma na »prevari«. Slepota u smislu, de človek u določeneh momenteh ne zestuepe, du je te pravi sovražnik, en čji je te pravo slabo, prueti čemer se je trjiba konc koncu borit. En ku rezultat rata, de tu slabo semo klada ljudi adnega prueti družmu. Je blo očitno sz koronavirusem, ma se lahko vide usaki den. Usak vji tu soju, usak ma nu soju teoriju, ki je prau en ki ni prau. Kdr je pršlo uen cepivo se je razdeliu svjit: se cijpem za rjišt ekonomiju, mene, druge; se ne cijpem, ki nism prepričen, de ta rjič je teku neivna. En so pršle uen take diskusije, en tako sovraštvo, de sem od marsikoga slišela tud, da je zaželu tistemu, ki se ni cijpu, marskej grdiga. En tu ljudje dobri, pobuežni kristjani. Se je use teku zesovražlo, de se je pozablo, kdu je te pravi sovražnik. Koronavirus. Prej al pole virus bemo premagali, ma keku je pej on na en način premagu nas? De je tegnu nas rezdelit: vax prueti novax... Tue je te glauno slabo. En ne konc gioštre, muermo priznat, smo usi en pik teku: je trjiba met adniga, prueti komur kazt sz prstm, ze se slišet bejši, nemjisto sprintt tud tue, kar ni lih po našem štampu. Ki konc koncu... čemo zrijis bet usi enaki? Ni različnost tue, kar je ljipo ne tem svjitu?

OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO

Uredništvo Števerjanskega vestnika se opravičuje za napako. V prejšnji izdaji smo po pomoti pozabili objaviti prispevek četrtega razreda. Zato prispevek objavljamo v tej številki in izkoristimo priložnost, da se našim četrtošolcem iskreno opravičimo.

KO SEM DOBIL MAČKO

En petek sem šel k Davorinu z nono, s svojim bratom in z bratranci. Pri Davorinu so mi dali lepo, sivo in belo mačko. Ime sem ji dal Murica. Izbral sem to ime, ker imam dve knjigi o Mačku Muriju. Za svoj rojstni dan sem vprašal nono, če mi lahko kupi mačko. Ko smo prišli domov, sem spustil Murico na tla in je že tekla na kavč. Jaz sem bil zelo vesel. Mačka je zelo lepa in sem opazil, da ima črko M na glavi. Ko smo vzeli mačko je imela 1 mesec, sedaj ima 7 mesecev.

IVAN

MOJA NAJLJUBŠA PRIJATELJICA

Moja najljubša prijateljica je Nora. Nora je zelo suha in je visoka 143 cm, ima dolge lase in je zelo prijazna. Obe hodiva k Olympiji, kjer pleševa. Nora mi je izkazala prijateljstvo tako, da mi je povedala, da sem ji zelo manjkala, ko sem bila bolna. Jaz sem ji pokazala, da sem njena prijateljica tako, da sem ji narisala risbico BFF. Zelo sem vesela, da imam tako prijateljstvo.

PETRA

MOJ NAJBOLJŠI PRIJATELJ IVAN

Moj najboljši prijatelj je Ivan. Oba obiskujeva 4. razred. Ivan je lep, ima rjave lase in zdaj med koronavirusom ima pisano masko. Ivan je potrpežljiv, živahen, veliko govori in je zmeraj vesel. Z Ivanom se igrava z žogo, z lego kockami in se pogovarjava o igračah. Postala sva prijatelja pred vrtcem: imel je rojstni dan in me je povabil na zabavo. Ko sva se videla, sva razumela, da se bova več let igrala skupaj. Vesel se, da imam tega prijatelja in da se bova veliko let igrala.

KRISTJAN

MOJA NAJLJUBŠA PRIJATELJICA

Imam veliko prijateljev. Ena izmed mojih najljubših prijateljev je Amy. Ima 9 let in obiskujeva isti razred. Je precej visoka in je suha. Ima sivo-modre oči in nosi modre uhane. Nosi vedno lepe obleke. Vedno je vesela, včasih pride v šolo malo jezna, a postane hitro vesela. Z njo rada rišem, barvam, pišem zgodbice in plešem. Večkrat jo učim lepe plese, a tudi ona me uči lepe plese. Radi okrasiva prostor z risbami, ki sva jih narisali in pobarvali, s pentljami, z nalepkami in se lepo oblečeva. To storiva preden pokaževa plese našim staršem. Spoznali sva se v vrtcu. Ko sva prišli prvič v vrtec, sva se hitro spoznali in sva se cel dan igrali skupaj. Imeli sva se tako lepo, da sva se vsak dan veliko igrali. Postali sva prijateljici. Vedno si pomagava. Upam, da bova vedno prijateljici in da se bova vedno imeli skupaj lepo.

ANGY

JAZ IN LUKEC V ČAROBNI DEŽELI

Bil je šesti december. Bila sem doma in sem ravno pripravila jedi za svetega Miklavža, nato sem šla spat. Ko sem zaspala, sem sanjala, da sem ustala in videla Lukca, zelo sem se ustrašila. Lukec mi je posodil svoj klobuk in rekel, da z njim lahko narediš vse. Kar naenkrat jaz in Lukec sva se znašla v čudežni deželi. Tam so bili vile, nosorogi, psi s krili in tudi drugi ljubljenci s krili. Lukec je rekel, da bo risal, jaz pa sem mu rekla, da grem si ogledat ta svet. Ko sem se vrnila k Lukcu, sem mu predstavila svoje nove prijatelje in tako smo se skupaj igrali. Na koncu sem vrnila Lukcu kapo. Pozdravila sem vse in rekla, da se vidimo drugič. Takrat sem se zbudila in razumela, da sem samo sanjala. Te sanje so mi bile zelo všeč.

SOFIJA

PRIJATELJ SIMON

Moj najljubši prijatelj je Simon. Ima 9 let. Obiskujeva isti razred. Je simpatičen in pogumen, vesel, velik in suh. Ima rjave lase in rjave oči. Z njim se rad igram zbivanje. Spoznal sem ga v 1. razredu in mi je bil zelo simpatičen, zato sem tudi jaz bil prijazen do njega in tako sva postala prijatelja. Vesel sem, da ga imam kot prijatelja. Upam, da bova prijatelja tudi v bodočnosti.

ALEKSANDER

PRIJATELJ LUCA

Moj prijatelj se imenuje Luca. Živi v Krminu. Ima 13 let. Obiskuje srednjo šolo Trinko. Skupaj se igrava nogomet ali greva s kolesom v gozd na hrib Quarin. Spoznala sva se v trgovini Decathlon. Moj prijatelj je pogumen. Zelo sem vesel, da imam tega človeka za prijatelja in želim biti njegov prijatelj še naprej.

SIMON

POTOVANJE V DRŽAVO ZABAVA

Nekega mrzlega dne sem srečala Lukca. Lukec mi je dal klobuk. Ta klobuk je bil čudežni, mavrične barve in imel je črno pentljo. Poveznila sem si ga na glavo in kar naenkrat sem zletela v državo Zabava. Izpolnila se mi je najlepša želja. V centru države Zabava je vodomet, ki namesto vode brizga čokolado. Približno dva metra oddaljene od vodometu so hiše iz medenjaka, trgovine iz bonbonov, morja iz marmelade, jezera iz limonade, v rekah teče kokakola in na otokih teče fanta. Na soncu pečejo piškotke, kruh, pice in krofe. Šole so čisto drugačne, mi otroci učimo učiteljice. Avtomobili letijo. V jami na hribu Velikan je spal moj prijatelj medved. Kar naenkrat je v državi Zabava zazvonila ura, ki je oznanila poldan. Zaključile so se sanje in priletela sem nazaj domov. Srečala sem spet Lukca in se mu zahvalila. Lukec je odvrnil: "Prosim, ni za kaj." "Ali bo lahko klobuk postal moj?" sem ga vprašala. "Da!" je odvrnil Lukec "Nasvidenje!!!"

AMY

KAJ SE DOGAJA OKOLI NAS

Januar – marec 2022

- 29. januar 2022** Dosedanji italijanski predsednik **Sergio Mattarella** je znova izvoljen za predsednika države. Mattarello je podprlo 759 volilcev, glasovalo pa jih je 983, kar predstavlja največje število glasov po zmagi Sandra Pertinija leta 1978. V zgodovini italijanske republike je bil prvi, ki je bil potrjen na Kvirinalu, Giorgio Napolitano, predhodnik Sergia Mattarelle.
- 5. februar 2022** Britanska kraljica Elizabeta II. praznuje sedem desetletij na prestolu. Poglavarica je nasledila očetu kralju Juriju VI. 6 februarja 1952, ko je bila stara komaj 25 let. **Platinasti jubilej** predstavlja rekord v britanski zgodovini.
- 6. februar 2022** Pevca **Mahmood in Blanco** s skladbo »Brividi« zmagata 62. festival italijanske popevke v Sanremu. Na drugo mesto se je uvrstila Tržičanka Elisa s skladbo »O forse sei tu«. Na tretje mesto pa Gianni Morandi, ki je zapel »Apri tutte le porte«.
- 24. februar 2022** **Rusija napade Ukrajino.** »Odločil sem se za posebno vojaško operacijo v Donbasu,« je oznanil ruski predsednik Vladimir Putin v televizijskem nagovoru. Ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski pa je razglasil vojno stanje za celotno državo. Kmalu za tem so iz Ukrajine poročali o prvih eksplozijah in zračnih napadih, med drugim iz prestolnice Kijev, pristaniškega mesta Mariupol na vzhodu, Odese na jugu in Harkova. Napadi so prišli s treh strani: iz Rusije, Belorusije in Krima.
- 28. februar 2022** Na severu Italije ne dežuje skoraj tri mesece. Letošnja suha zima je povzročila pravo **vodno krizo**. Plitvina reke Pad je dosegla nivo, ki je značilen za poletne mesece. Slovenija opozarja na veliko požarno ogroženost naravnega okolja.
- 2. marec 2022** **Generalna skupščina ZN** z veliko večino obsodi ruski napad na Ukrajino. Resolucija, ki jo je ob podpori evropskih držav predlagala Ukrajina, zahteva takojšen umik ruskih sil in najostreje »obžaluje« invazijo. **Resolucijo** je sprejelo in potrdilo 141 držav. Poleg Rusije so proti resoluciji glasovale Eritreja, Severna Koreja, Sirija in Belorusija. Vzdržale pa so se Kitajska, Indija, Irak, Iran, Pakistan, Južna Afrika in nekaj drugih držav, predvsem afriških.
- 9. marec 2022** EU dodatno zaostruje **sankcije** proti Rusiji in Belorusiji. V Bruslju so članice EU sklenile, da bodo razširile seznam kaznovanih ruskih vodilnih predstavnikov in oligarhov, tako kot tudi izključitev še več ruskih bank iz sistema Swift, vpletenih v rusko agresijo v Ukrajini.
- 10. marec 2022** Raziskovalci odprave Endurance22 so sporočili, da so v Weddillovem morju (to je morje ki se nahaja v Južnem oceanu) odkrili **razbitina ladje Endurance** britanskega raziskovalca Ernesta Shackletona, ki je potonila med njegovo ekspedicijo na Antarktiko leta 1915. Razbitine 44 metrov dolge ladje so izredno dobro ohranjene.

Člani uredništva Števerjanskega vestnika se iskreno zahvaljujemo zvesti avtorici Evelin Bulfoni, ki je dolgo časa bogatila naše glasilo z najslajšimi besedami - recepti slaščic. Najlepša hvala!

Uredništvo ŠV v imenu vseh bralcev

MOJ SLADKI KOTIČEK

Lucija Lango

Oglaš se vam daljna ali bližnja soseda iz vasi. Ime mi je Lucija. Poleg službe in drugih obveznosti me je vedno veselila peka tort in slaščic. Zato sem se odločila za šolanje v to smer. Po velikem trudu in učenju vam lahko povem, da sem novopečena slaščičarka. Ob prostem času rada pečem in se posvetim tej stroki. Rada improviziram, eksperimentiram in preizkušam recepte raznoraznih sladkih dobrot. Vedno rada pustim svojo sled. Najlepše mi je, ko moram kaj speči na hitro za prijatelje. V tistem trenutku odprem hladilnik, pogledam kaj je v njem in z malo znanja in dobre volje ustvarim kaj finega zanje. Še večji izziv je zame, ko delam torte in mi pogosto ostane višek vseh sestavin. Iz teh improviziram sladico v kozarčku ali postreženo na krožniku. To bogati ustvarjalnost in preprečuje, da mečemo stran hrano. Glavni dejavniki pri peki pa so zagotovo uživanje in zabava.

1/5

Z velikim veseljem sem sprejela povabilo Števerjanskega vestnika, da bi s svojimi recepti popestrila strani glasila. Upam, da vam bo moj kotiček zanimiv, sladek in dober.

Ker bo ta Vestnik izdan v času Velike noči, sem se odločila za:

- Fuje – tradicionalna jed/sladica, ki se jo običajno pripravlja v tem času
- Pirina potica – pirina moka je bolj zdrava in lahka (v zmernih količinah primerna tudi za ljudi, ki imajo povišan sladkor), zato sem hotela ostati pri dobri potici, toda z lahkotnim okusom. Saj vsi vemo, da se za praznike dobro in veliko je.
- Poljubčki – sladki in dobri, naredimo jih iz beljakov, ki nam bodo ostali

FUJE

Recept za približno 60 fuj.

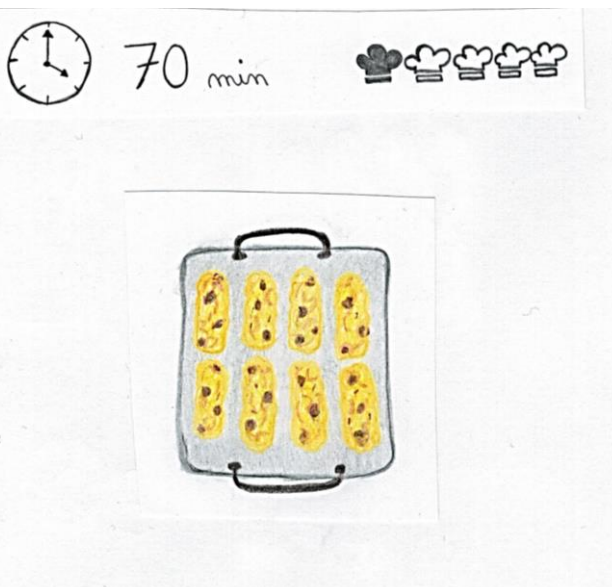
Sestavine:

- 700g starega kruha (od dneva prej)
- 110g sladkorja (belega ali rjavega)
- 230g rozin
- 20g vanilijevega sladkorja
- nastrgana lupina limone in pomaranče
- 3 jajca
- voda (v kateri smo kuhali pršut)

Postopek:

Kruh narežemo ali nastrgamo na koščke in prilijemo toliko vode, da zadostno zmočimo kruh. Nato dodamo vse preostale sestavine in zmešamo. Roke si malo zmočimo in iz zmesi oblikujemo svaljke (oblika čevapčiča) in jih kuhamo v vodi 3-4 minute. Ko so kuhani jih damo na pladenj ali krožnik, da se ocedijo in ohladijo. Po želji posujemo s sladkorjem in naše fuje so pripravljene za enkratno tradicionalno velikonočno kosilo.

Če jih ne posujemo s sladkorjem so te odlična kombinacija tudi z velikonočnim kuhanim pršutom.

PIRINA POTICA

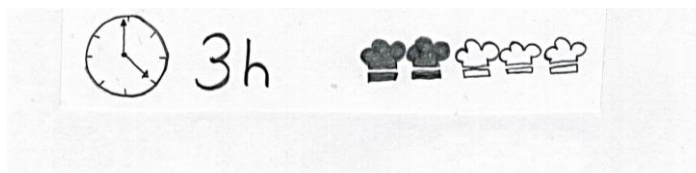
Recept za dve potički (vsako testo cca 500-600g)

Sestavine za testo:

- 600g pirine moke
- 4 jajca (1 celo in 3 rumenjaki) sobna T
- lupina limone in pomaranče
- 100g sladkorja
- 150g masla
- 250-300ml mleka
- 42g kvasa
- 2 vanilijeva sladkorja

Tekočina za namakanje rozin:

- voda
- rum (po želji)

Sestavine za nadev:

- 500g mletih orehov
- 100g rozin
- 400-500 ml mleka (lahko tudi smetano ali skuto)
- nastrgano lupino limone in pomaranče
- 1 vanilijin sladkor (cca 15g)
- Cca 250g sladkorja

Osebno orehe zmeljem ročno na mlinček, ker pride na tak način bolj do izraza okus. Glede nadeva lahko sledite vašim osebnim okusom. Če imate radi več orehov jih lahko date več, če so vam všeč rozine, jih lahko dodate, če vam niso, lahko naredite potico brez rozin. Če ostanemo pri lahkotni potici, lahko date manj sladkorja in mleko. Za polni okus pa lahko namesto mleka dodate smetano ali skuto. Tukaj lahko res sami malo prilagodite količino in sestavine glede na vaše okuse.

Postopek:

Najprej v posodo damo rozine, natočimo mlačno vodo, dodamo rum in pustimo, da se te napijejo.

Maslo raztopimo s sladkorjem, vaniljevim sladkorjem in malo mleka.

Ne smemo preveč segreti, da ne bo prevročje.

Posebej v skodelico damo malo mlačnega mleka, žličko sladkorja in nadrobimo kvas, na lahko premešamo in pustimo da se napihne (če pečem, ko je lepo vreme, pustim kar na mizi na predelu, kjer sije topel sončni žarek in zmes hitro in lepo naraste).

V veliko posodo damo moko, vlijemo mešanico masla in sladkorja, dodamo jajca in na koncu prilijemo še zmes kvasa ter limonino in pomarančno lupino.

Vse skupaj zgnetemo. Ker na testo in peko vpliva veliko dejavnikov, kot so vlaga, suhost zraka, luna, vreme itd., se vam bo lahko zgodilo, da vam bo postalo testo pretrdo. V tem primeru lahko postopoma dodate še malo mlačnega mleka. V obratnem primeru pa se postopoma doda moko. Maso zgnetemo v lepo, gladko kepo in damo počivat za 30 minut cca. Medtem segrejemo pečico na 150 stopinj.

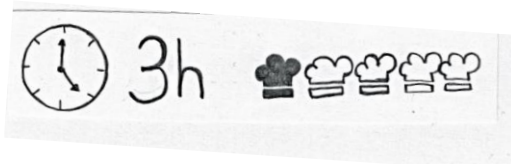
Po vzhajanju razdelimo testo na dva približno enaka dela, pomokamo površino in zvaljamo v želeno obliko. Nadev premažemo čez celo površino testa in dodamo rozine, od katerih iztisnemo vodo. Nato zvijemo, ga položimo na pekač, prebodemo z vilico in namažemo z dodatnim jajcem.

Damo v pečico najprej 20 minut na 150 stopinj, potem 30 minut na 180 stopinj in na koncu še 15 minut na 150 stopinj. Ker ima vsakdo doma različno pečico, boste morali vsako toliko pokukati, kaj se dogaja z vašimi poticami. Če boste videli, da potice prehitro rjavijo, jih pokrijete z papirjem, da se vam na vrhu ne zažgejo. Proti koncu peke z zobotrebcom zabodite notri globoko v potico. Če vam na zobotrebцу ostane sled testa jo pustite kako minuto več.

Pečene potice poberemo iz pečice, jih pokrijemo z moko krpo in obrnemo na pladenj ter počakamo, da se ohladijo. Ta postopek naredimo zato, da skorja pri vrhu ne odstopi od nadeva, ni pa nujno, po vaši želji.

Ko se potica ohladi, jo razrežite in postrežite.

POLJUBČKI

Sestavine:

- 3 beljaki
- 300-400g sladkorja
- limonin sok po želji

Priprava: beljake stepemo v trd sneg, dodamo limonin sok in postopoma dodajamo sladkor in mešamo z mešalnikom pri največji moči. Mešamo dokler ne dobimo zelene konsistence. Nato jih nabrizgamo na pladenj in damo v pečico na 80 stopinj za cca 2h. Ko so pečeni jih postrežemo same ali pa s kakim nadevom ali sadjem.

Slovarček:

T= temperatura

Cca= približno

50. Festival narodno-zabavne glasbe “ŠTEVERJAN 2022” RAZPIS

Slovensko katoliško prosvetno društvo “Frančišek B. Sedej” iz Števerjana razpisuje 50. Festival narodno-zabavne glasbe “Števerjan 2022”, ki bo v Števerjanu 1., 2., in 3. julija 2022 med Borovci.

TEKMOVALNI POGOJI

- a. Festival je tekmovalnega značaja. Prijavijo se lahko vsi ansambli, ki gojijo slovensko narodno-zabavno glasbo.
- b. Tekmovalni del festivala se odvija v dveh polfinalnih večerih (petek in sobota), v sklopu katerih nastopijo vsi prijavljeni ansambli. Vsak ansambel mora izvesti dve skladbi v živo v slovenskem jeziku ali samo v instrumentalni izvedbi.
 - Prva skladba mora biti iz zakladnice slovenske narodno-zabavne glasbe (posneta na plošči ali že izvedena na drugem festivalu).
 - Druga skladba mora biti povsem izvirna (bodisi melodija bodisi besedilo) ter prvič predstavljena javnosti!

Avtor glasbe in besedila zagotavljata, da gre za njihovo izvirno delo ter z izvajalci in morebitnimi založniki jamčijo, da ni bila še nikoli javno izvedena ali objavljena v kakršnikoli obliki. S tem v zvezi sprejmejo moralno in materialno odgovornost za morebitne zahteve tretjih oseb in škodo, ki bi jo v zvezi s tem utrpel organizator festivala.
- c. V finalnem delu festivala nastopijo najboljši ansambli prvih dveh večerov in se predstavijo z istima skladbama polfinalnega večera. Njihov izbor in število določi strokovna komisija za glasbo.
- d. Na prvih dveh polfinalnih večerih publika lahko, z glasovanjem na posebnih glasovnicah, izbira po en (1) ansambel na večer, ki se bo avtomatično potegoval za nagrado na finalnem večeru.
- e. Ni dovoljena uporaba instrumentov, ki elektronsko proizvajajo zvok.
- f. Ansambli, ki so prepuščeni v finale, lahko prejmejo samo po eno nagrado. Nagrado občinstva lahko prejme tudi že nagrajen ansambel.
- g. **Ansambli, ki nastopijo na nedeljskem programu, morajo ostati v nošah do konca festivalskega nagrajevanja.**

NAGRADE

Ansambli se potegujejo za sledeče nagrade:

- A) **Prvo nagrado 50. Festivala narodno-zabavne glasbe »ŠTEVRJAN 2022« v vrednosti 1.400,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo za splošni vtis ansambla (izvedba, melodija, izvirnost in predstavitev ansambla na odru itd.) izključno za izvirno skladbo;
- B) **Drugo nagrado 50. Festivala narodno-zabavne glasbe »ŠTEVRJAN 2022« v vrednosti 800,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo za splošni vtis ansambla (izvedba, melodija, izvirnost in predstavitev ansambla na odru itd.) izključno za izvirno skladbo;
- C) **Tretjo nagrado 50. Festivala narodno-zabavne glasbe »ŠTEVRJAN 2022« v vrednosti 500,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo za splošni vtis ansambla (izvedba, melodija, izvirnost in predstavitev ansambla na odru itd.) izključno za izvirno skladbo;
- Č) **Nagrado občinstva v vrednosti 500,00€**, ki jo podeli publika z glasovanjem na posebnih glasovnicah. Ocena občinstva je osnovana izključno na izvedbi skladbe iz zakladnice.
- D) **Nagrado za debitanta v vrednosti 200,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo najboljšemu ansamblu med tistimi, ki so prvič nastopili na festivalu.
- E) **Nagrada za melodijo v vrednosti 200,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo na podlagi najboljše melodije izvirne skladbe. Strokovna komisija podeli nagrado in pokal avtorju dela.
- F) **Nagrada za besedilo v vrednosti 200,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za besedilo na podlagi najboljšega besedila izvirne skladbe. Strokovna komisija podeli nagrado in pokal avtorju dela.

Strokovna komisija za glasbo si pridržuje pravico, da po lastni presoji podeli posebno priznanje posamezniku ali ansamblu za kakovostno izvedbo tekmovalne skladbe.

Denarne nagrade bodo nakazane do 1. avgusta 2022. Organizator bo v tem času preveril, da so se ansambli držali pravil razpisa.

STROKOVNI KOMISIJI

- a. **Strokovno komisijo za glasbo** sestavljajo glasbeni strokovnjaki in predstavnik društva;
- b. **Strokovno komisijo za besedilo** sestavljajo strokovnjaki in literati ter predstavnik društva;
- c. Obema komisijama predseduje predsednik društva S. K. P. D. "Frančišek B. Sedej"

NAGRADA OBČINSTVA

Na podlagi vstopnic/zapestnic, bosta žrebana dva obiskovalca, ki bosta prisotna pri seštevanju glasovnic.

PRIJAVA IN OBVEZNE PRILOGE

- a. Prijava na 50. Festival narodno-zabavne glasbe »ŠTEVERJAN 2022« je veljavna, če vključno do torka, **26. aprila 2022**, ansambel pošlje izpolnjeno prijavnico in dokazilo o plačilu kavcije v znesku 50,00€ ter vpisnine na festival v znesku 50,00€. Ostale obvezne priloge bo organizator poslal ob prejemu prijave na festival.
- b. Razpis in prijava sta objavljena na spletni strani www.sedej.org/razpis/

Bančni podatki so:
BANKA: Banca di Cividale SPA Gorizia
IBAN: IT 18 Z 05484 12401 CC0010018685
SWIFT: CIVIIT2CXXX
NAMEN: »IME ANSAMBLA«
- c. Ansambel, ki se bo držal vseh predpisov in pogojev razpisa, bo do 1. avgusta 2022 dobil vrnjeno kavcijo.
- d. **Ansambel se na Festival narodno-zabavne glasbe "Števerjan 2022" lahko prijavi preko spletnega portala na <https://prijava.sedej.org/>**
- e. Podatki morajo biti čitljivi in popolni.

ZAVAROVANJE

- a. Zaradi italijanskih zakonskih predpisov mora vsak član ansambla imeti zavarovanje.
- b. Vsak član mora priložiti oprostitev ali dokazati, da plačuje dajatve italijanskemu zavarovalnemu sistemu (INPS) in organizatorju posredovati italijansko ali slovensko davčno številko.
- c. Če član ne spada pod pogoji oprostitve (priloga 8) mora obvezno poslati zavarovanje (obrazec A1) veljavno od 1. do 3. julija 2022, ki je v Italiji potrebno za vsak javni nastop. Obrazec dobi na Zavodu za zdravstveno zavarovanje. V nasprotnem primeru mora vsak član, (tako slovenski kot italijanski državljan) sporočiti organizatorju italijansko davčno številko ali izpopolniti obrazec za pridobitev le te in na dan prihoda na festival plačati organizatorju 15,00 € na osebo.
- d. Podrobnejše informacije bo organizator sporočil naknadno.

PRENOČIŠČE

- a. Po zaključku polfinalnega nastopa (petek ali sobota) organizator poskrbi za prenočitev ansambla. Ob prijavi bo ansambel dobil vsa navodila glede prenočitve in rezervacije.
- b. **Ansambel mora do 26. aprila 2022 organizatorju sporočiti število članov, ki bo prespalo. Naknadno organizator ne bo sprejemal sprememb.** Organizator plača strošek prenočišča v vrednosti 15,00€ na osebo samo članom ansambla. Ostale stroške si bo ansambel poravnal sam. Spremljevalci si morajo celoten strošek prenočišča poravnati sami.
- c. **Ansambel, ki se odreče tej storitvi je to dolžan sporočiti organizatorju najmanj 8 dni pred pričetkom festivala. V nasprotnem primeru si bo organizator pridržal kavcijo (50,00€) za poravnanje nastale škode neizkoriščenih ležišč.**
- d. Ansambel, ki **ne** želi prespati in to izrazi v prijavnici, bo do 1. avgusta 2022 dobil vrnjeno kavcijo.
- e. Organizator poskrbi za topel obrok na dan tekmovanja.

PRAVICE ORGANIZATORJA DO POSNETKOV

- a. Organizator ne odgovarja za morebitne drugačne pogodbene obveznosti med ansamblom, avtorji izvirne skladbe in založniki.
- b. Avtorji, izvajalci in njihove morebitne založbe dovoljujejo premierno objavo skladb na nosilcih zvoka in drugih medijih ter objavo fotografij (npr.: za izdajo festivalske zgoščenke ter snemanja TV oddaje) in za omenjeno nimajo nobenega zahtevka.

PRAVICE ORGANIZATORJA

- a. Ansambel, ki bo kršil razpisne pogoje bo diskvalificiran. Organizator bo odločal o bodočih prijavih ansambla na festivalu in bo zahteval odškodnino.
- b. Uredniški odbor ne odgovarja za morebitne napake v brošuri, ki nastanejo zaradi pomanjkljivosti prijav posameznih ansamblov.
- c. **Organizator si pridržuje pravico, da po potrebi spreminja navedena pravila, brez nikakršnih predhodnih obvestil.**
- d. S podpisano prijavo na 50. Festival narodno-zabavne glasbe »ŠTEVERJAN 2022« ansambel sprejme vse pogoje razpisa in ne osporava odločitvam komisij.

N.B. VSI, KI BODO SODELOVALI PRI 50. FESTIVALU NARODNO-ZABAVNE GLASBE “ŠTEVERJAN 2022” BODO MORALI IZPOLNJEVATI POGOJ PC. ORGANIZATOR IMA DOLŽNOST, DA PREVERI ALI SODELUJOČI POGOJ IZPOLNJUJEJO.

Za vse morebitne informacije:

Stefania Beretta

tajnica S. K. P. D. “Frančišek B. Sedej”

mobitel: +39 329 1883217 (v popoldanskih urah)

e-pošta: info@sedej.org

Ilaria Bergnach

predsednica S. K. P. D. “Frančišek B. Sedej”

mobitel: +39 345 4566365 (v popoldanskih urah)

Ostale info:

S. K. P. D. “F. B. SEDEJ”

Trg Svobode, 6

34070 Števerjan (GO)

Italija

**PREDSEDNICA
S. K. P. D. “Frančišek B. Sedej”
ILARIA BERGNACH**

Števerjan, 10. 01. 2022

DAROVI

Za cerkev v Števerjanu darujejo:

- v spomin na Zvonkota Simčiča, prijatelji 250,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, člani ansambla in prijatelji 100,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, družina Gravnar 50,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Klara 20,00€,
- v spomin na Alojza Pipana, družina Evgen in Simon Komjanc 100,00€,
- v spomin na Alojza Pipana, Bogdana, Renka, Klara, Karlo, Franko z družinami 125,00€,
- v spomin na Alojza Pipana, NN. 75,00€.

Za OPZ darujejo:

- ob 2. obletnici smrti Maria Miklusa, 100,00€
- za lepo petje pri maši, prvoobhajanci, 50,00€,
- Zvonko Simčič: znesek jesenske loterije 2021, 116,44€.

Za MK darujejo:

- ob smrti Dore Maraž, družine Dorni Silvan, Dorni Aljoša, Terpin Janez, € 50,00.

Za MePZ darujejo:

- namesto cvetja v spomin na Srečka Florenina, nečaki z družinami, Dora, €50,00,
- namesto cvetja v spomin na Srečka Florenina, Avolado in Romina, €50,00,
- ob smrti Dore Maraž, družine Dorni Silvan, Dorni Aljoša, Terpin Janez €50,00,
- ob smrti očeta Gigija, družina Pipan in Mužina, 120,00€,
- namesto cvetja v spomin na Srečka Florenina, Robi Beretta, 50,00€,
- Liza in Cristian 200,00€,
- družina Gravnar 50,00€,
- v spomin na Brunota Marassi, družina Maraž €100,00,
- N.N. 30,00€,
- ob smrti Zvonkota Simčiča, N.N. 20,00€.

Za Števerjanski vestnik darujejo:

- Aleksandra Pertot 50,00€,
- Marko Škorjanc 50,00€,
- Anton Podveršič €50,00,
- namesto cvetja v spomin na Brunota Marassi, družina Borisa Lutmana 40,00€,
- v spomin na mamo Romano Bučinel, očeta Cirila Princija in teto Darinko daroval sin Karlo z družino, 100,00€,
- v spomin na Brunota Marassi, N.N. iz Gorice 50,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Ljubka Hlede, 20,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, festivalski pekači, 80,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, družina Gravnar 150,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, člani ansambla in prijatelji 100,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Jordan Podveršič 50,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Damijan Podveršič 100,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, prijatelji 250,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Aldo Peršolja 150,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Benjamin Černic 20,00€.

Za društvo F.B.Sedej darujejo:

- v spomin na Zvonkota Simčiča, Damijan Podveršič, 100,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Aldo Peršolja, 150,00€.

Za mlade družine v stiski darujejo:

- v spomin na Zvonkota Simčiča, Boris in Lucija, 50,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Silva 50,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, letniki 1948, 100,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, Alessio, Damiana, Anna 100,00€,
- v spomin na Nadjo Sošol-Grinovero, Marija, Bruno, Lojze Hlede, 150,00€,
- v spomin na Nadjo Sošol-Grinovero, David 120,00€,
- v spomin na Nadjo Sošol-Grinovero, Milena in Delica 100,00€.

Za misijone darujejo:

- za misijonarja P. Opeka, v spomin na Zvonkota Simčiča, Roman Vogrič 150,00€,
- za misijonarja P. Opeka, NN. 75,00€,
- za Karitas, NN. 75,00€,
- za misijonarja Lisjaka, NN. 75,00€,
- za misijone J. Andolška v Etiopiji, NN. 100,00€.

Za katoliški tisk darujejo:

- Pevma 50,00€,
- Štmaver 35,00€,
- Jazbine/Subida 60,00€,
- Števerjan 65,00€.

Za italijansko Zvezo slepih in slabovidnih iz Gorice (Unione italiana dei ciechi e degli ipovedenti onlus), darujejo:

- v spomin na Zvonkota Simčiča, Milan Miklus in Ana, 50,00€,
- v spomin na Zvonkota Simčiča, prijatelji 250,00€.

SMRTI

Signoris Maria

Rodila se je 19. junija 1921 v Kobaridu.

Umrla je 18. decembra 2021 v Gorici.

Pogreb je potekal 23. decembra 2021 v Števerjanu.

Simcic Zvonko Antonio

Rodil se je 6. februarja 1948 v Števerjanu.

Umrli je 29. januarja 2022 v Gorici.

Pogreb je potekal 2. februarja 2022 v Števerjanu.

Pipan Luigi (Gigi)

Rodil se je 24. septembra 1940 v Mirnu.

Umrli je 10. februarja 2022 v Gorici.

Pogreb je potekal 18. februarja 2022 v Števerjanu.

Princic Evaristo (Verko)

Rodil se je 23. decembra 1937 v Števerjanu.

Umrli je 25. februarja 2022 v Gorici.

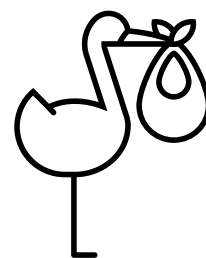
Pogreb je potekal 2. marca 2022 na Jazbinah.

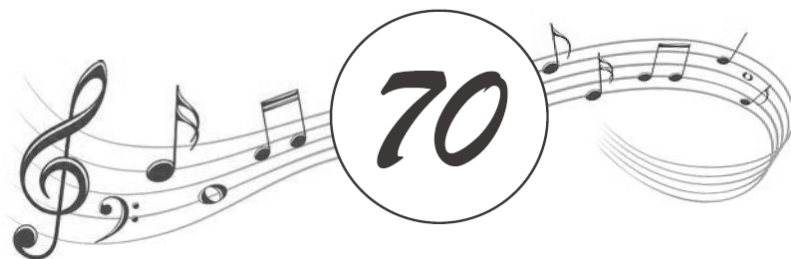
ČESTITKE

12. novembra 2021 je mala Daiana osrečila mamico Clarisso Voltan in očeta Denisa Pintarja. Družini čestitamo in ji želimo veliko medsebojne sreče in ljubezni.

20. decembra 2021 je mali Ludvik razveselil mamico Katjo Dorni in očeta Janeza Terpina. Celotni družini čestitamo in želimo veliko veselja, zdravja in ljubezni.

14. marca 2022 je na svet privekala mala Ludovica, ki je osrečila mamico Alice Mian in očeta Cira Luchea. Družini čestitamo in ji želimo veliko sreče zdravja in ljubezni.

V pričakovanju **70-letnice delovanja števerjanskega zbora**, toplo vabimo vse, ki imajo doma fotografije, posnetke ali dokumentarno gradivo o zboru in zborovskih nastopih, naj nas kontaktirajo in nam pošljejo svoj prispevek.

Prispevek lahko pošljete na e-mail naslov:
alenka.di.battista@sedej.org

Dodatne informacije pa lahko dobite pri:
 Alenki Di Battista 339-4306046

Le veselje naj nam Velika noč prinaša,
 z njim pa razumevanje, ljubezen, složnost, mir!
 Lučka božja v srcih nikdar naj ne ugaša,
 naj bo vsem nam sočujja do sočloveka viri!

Rešitev igrice

Župniki vs Župani

Spretno oko, najde vse naše Žžje

Q	A	Ž	A	R	A	M	F	I	Č	I	N	I	R	A	M	X
Q	U	P	R	Č	I	T	O	C	Č	I	Č	N	I	R	P	J
Q	X	Č	I	L	A	M	T	H	A	A	T	N	A	T	Š	X
U	A	W	Z	R	A	T	U	R	S	E	L	A	V	Y	P	Z
I	T	A	Č	T	S	D	U	J	P	A	H	O	R	N	A	Č
S	E	J	I	O	I	P	O	D	V	E	R	Š	I	Č	D	I
R	R	A	L	R	P	P	Č	I	Ž	E	K	R	A	M	O	Č
O	P	R	G	O	L	O	U	I	G	A	K	P	L	N	V	R
C	I	E	I	Š	R	Q	S	C	M	E	J	Z	W	S	A	O
Č	N	C	C	C	Q	E	J	A	Č	A	H	L	F	Z	N	G
I	S	I	M	Č	I	Č	C	Š	R	Č	D	U	E	U	Y	E
V	B	J	H	S	X	H	J	I	I	E	S	A	M	D	J	R
O	K	H	J	B	I	N	R	T	P	E	L	U	D	A	O	G
K	D	N	B	R	A	A	E	K	D	I	S	L	I	W	R	K
T	V	T	D	L	Z	Z	D	E	U	L	L	N	I	Q	I	M
U	V	I	K	A	O	L	J	A	S	C	N	A	J	M	O	K
B	V	T	L	M	M	A	R	T	I	N	Č	I	Č	F	P	J

- PADOVAN
- HUMAR
- PODVERŠIČ
- MARAŽ
- POSARELLI
- MOZETIČ
- MARINIČ
- CUPITZ
- TOROŠ
- VALES
- RUTAR
- SEDEJ
- SIMČIČ
- VIDRIH
- LAZAR
- KOMJANC
- MARKEŽIČ
- CORSI
- KLANJŠČEK
- CIGLIČ
- ADAMIČ
- TERPIN
- PAHOR
- ŠTANTA
- LIPICER
- MALIČ
- GREGORČIČ
- JAREC
- COTIČ
- PRINČIČ
- KODELJA
- MARTINČIČ
- BUTKOVIČ

Skrito sporočilo. Ugani kaj je napisal naš prijatelj

Vsaki številki odgovarja ena črka

A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	Š	T	U	V	Z	Ž
15					24							22					1							

č

22 24 23 24 5 24 22 17 24 26 15 17 26 15 2 23 24 22 8 11 15 26 14

š

13 1 8 26 15 15

ž

7 26 17 8 2 13 15 1 15 7 6 2 24 23 15 26 17 24

22 17 6 3 24 7 24 26 5 22 14 26 14 5 18 2 8 1

č ž

22 6 11 15 3 14 17 15 23 5 1 4 8 16 26 8 11 19 15 1 26 15 17

š

26 24 6 12 15 15

č

26 15 17 3 14 23 5 24 2 26 15 2 5 14 6 18 17 15 19 14

č

5 14 22 14 23 24 11 15 23 8 1

75 LET

Dragi mali in veliki Pastirčkovi prijatelji!

Vabimo vas, da VSI sodelujete pri ANKETI/RAZISKAVI. S pomočjo spodnjih vprašanj napišite SPIS in narišite RISBO ob 75-letnici Pastirčka. Če imate kakšno zanimivo sliko na to temo, nam jo pošljite.

1. Kdo je v tvoji družini in med sorodniki poznal Pastirčka v otroških letih?
2. Kako ga je spoznal?
3. Je bilo kdaj v Pastirčku objavljena risba/spis (mame, očeta, sorodnika)?
4. Hranite doma izvode Pastirčka iz tistih let?
5. Katere spomine imate na Pastirčka?
6. Kaj menite o Pastirčku?
7. Je Pastirček zanimiv? Zakaj?
8. Kaj ti je v njem najbolj všeč?
9. Povabi tudi STARŠE, NONOTE, SORODNIKE, PRIJATELJE... naj napišejo svoje spomine na Pastirčka. Lahko si tudi oni pomagajo z zgornjimi vprašanji. Lahko jim pa pomagaš in jih intervjuvaš tudi ti. To bo zelo zanimivo!!!

Lahko si še kakšno vprašanje izmislite, da bo bolj zanimivo. Pastirček se veseli vaših prispevkov, ki jih pošljite na uredništvo Pastirčka najkasneje do konca aprila. Prispevke bomo potem objavili v Pastirčku ali njegovi prilogi. Lahko pišete tudi na e-mail: zadruga.gm@gmail.com

GLASBENE POTI LOJZETA HLEDETA

Večer v Števerjanu je naslov zbirki skladb narodno-zabavne glasbe, ki je v teh dneh izšla pri Goriški Mohorjevi. V njej je zbranih sedeminpetdeset skladb in priredb Lojzeta Hledeta, znanega goriškega oz. briškega harmonikaša, ustanovitelja in vodje istoimenskega ansambla narodne-domače glasbe in enega glavnih pobudnikov nastanka Festivala narodne-zabavne glasbe v Števerjanu.

Ansambel Lojzeta Hledeta se je po svojih prvih začetkih – njegov krstni nastop je bil 25. februarja 1968 v Katoliškem domu v Gorici – občinstvu vse bolj predstavljal z lastnimi skladbami, valčki in polkami, ki jih je na besedila domačih goriških piscev, pa tudi znanih imen iz širše okolice in matične Slovenije, uglasbil Lojze Hlede. Zgodba ansambla Lojzeta Hledeta se je 20 let nepretrgoma odvijala ob domačem festivalu, nastopih na ptujskem festivalu, sledila pa so si tudi številna gostovanja doma in v tujini. Sam izid notne zbirke je bil predviden ob jubilejnem 50. festivalu v Števerjanu, ki bi se moral odvijati leta 2020. Oba dogodka je zakasnila pandemija, ki je v zadnjih dveh letih krepko posegla v

delovanje kulturnega in družbenega življenja naših društev.

V zbirki je delovanje ansambla orisala Andrejka Hlede, uvodne misli pa sta prispevala predsednica Zadruga Goriške Mohorjeve Franka Žgavec in glasbenik Tomaž Tozon, ki svojo voščilnico ob 50. jubileju zaključuje z besedami: »Števerjan si z idejo in vloženim trudom postavil na zemljevid najbolj prepoznavnih festivalov domače glasbe. S svojimi dejanji si dokazal pokončno držo, dostojanstvo in spoštovanje do slovenskega jezika in glasbenega izraza. S svojimi vižami in harmoniko si desetletja navduševal ljubitelje polk in valčkov širom po svetu ... Tvoje prisrčne skladbe, enostavne, preproste ter sporočilne, zbrane v pričujoči notni zbirki, pa nas bodo znova in znova spominjale na človeka, dragega prijatelja, ki je z velikim srcem in pogumom pisal zgodovino. Dragi Lojze, Bog te živi!«

Skladbe je za knjižno izdajo notografiral Patrick Quaggiato. Zbirko bogatijo fotografije ansambla iz osebne arhiva Lojzeta Hledeta. Grafično oblikovanje je bilo zaupano Studiu Link iz Trsta, tisk pa goriški tiskarni Grafica Goriziana.

Večer v Števerjanu

**ZBIRKA SKLADB
NARODNO-ZABAVNE GLASBE
LOJZETA HLEDETA**

